

**PLASSENSCHAP
LOOSDRECHT**

Aan
Aan de deelnemers van Plassenschap Loosdrecht e.o.:
*de raden van de gemeenten Stichtse Vecht,
Wijdmeren en de staten van de provincies Noord-
Holland en Utrecht.*

Ons kenmerk:
Uw kenmerk:
Referentie: Secretaris
E-mailadres: jitske.brand@provincie-utrecht.nl
Bijlage(n):
Onderwerp: Aanbiedingsbrief bij financiële stukken

Utrecht, 14 september 2023,

Bijgevoegd ontvangt u de volgende financiële stukken van het recreatieschap:

- 1) Jaarrekening en jaarverslag 2022 Plassenschap Loosdrecht
- 2) Accountantsverslag LSD 2022
- 3) Begroting 2024 Plassenschap Loosdrecht
- 4) Nota van antwoord n.a.v. zienswijzen ontwerpbegroting 2024.

Toelichting op de bijlagen

Bijlage 1 en 2

Op 16 juni 2023 ontving u de Ontwerp Jaarrekening 2022 voor zienswijze. Bijgevoegd treft u de definitieve Jaarrekening 2022 en het Accountantsverslag van de accountant aan, aldus vastgesteld in de vergadering van het bestuur d.d. 13 september 2023.

Bijlage 3

Op 16 juni 2023 ontving u de Ontwerp Begroting 2024 voor zienswijze. Bijgevoegd treft u de definitieve Begroting 2024 aan, aldus vastgesteld in de vergadering van het bestuur d.d. 13 september 2023.

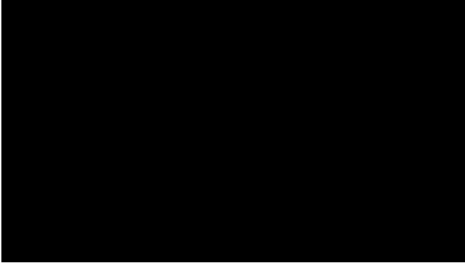
Bijlage 4

In bijgevoegde Nota van Antwoord geeft het bestuur een reactie op de door u kenbaar gemaakte zienswijzen op de Ontwerp Begroting 2024.
Er zijn geen zienswijzen ingediend die leiden tot aanpassing van de Jaarrekening.

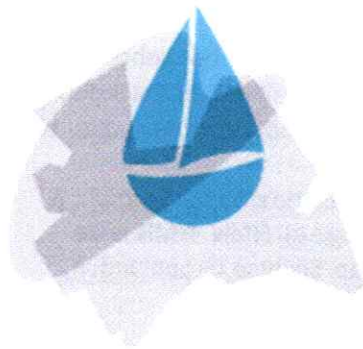
Stand van zaken

In vrijwel alle zienswijzen n.a.v. de Ontwerp Begroting zijn opmerkingen gemaakt ten aanzien van het weerstandsvermogen. De deelnemers hebben aangegeven behoefte te hebben aan inzicht in de wijze waarop het weerstandsvermogen op peil wordt gebracht.
Daarnaast hebben de deelnemers aangegeven behoefte te hebben aan een geactualiseerd meerjaren onderhoudsplan (MJOP) en meerjaren investeringsplan (MJIP)

Met vriendelijke groet,
namens het bestuur,

Jitske Brand
Bestuurssecretaris a.i. Plassenschap Loosdrecht en Recreatieschap Stichtse Groenlanden

PLASSENSCHAP LOOSDRECHT.

JAARVERSLAG & JAARREKENING 2022

JULI 2023

ONDERTEKENING

Aldus vastgesteld door het algemeen bestuur d.d. 13 september 2023

Dhr. A. Wisseborn
Voorzitter

Mevr. J. Brand
Secretaris

9	WET NORMERING BEZOLDIGING TOPFUNCTIONARISSEN PUBLIEKE EN SEMIPUBLIEKE SECTOR	33
9.1	BEZOLDIGING TOPFUNCTIONARISSEN.....	33
9.2	OVERIGE RAPPORTAGEVERPLICHTINGEN OP GROND VAN DE WNT.....	34
9.3	LEDEN EN PLAATSVERVANGENDE LEDEN EN SECRETARIS VAN HET BESTUUR LSD.....	34
10	GEBEURTENISSEN NA BALANSDATUM	35
10.1	EFFECT COVID 19 OP DE JAARREKENING.....	35
10.2	LIQUIDATIE RECREATIE MIDDEN-NEDERLAND.....	36
	BIJLAGEN	37
11	STAAT VAN LANGLOPENDE GELDLeningen	37
12	PROGRAMMAREKENING 'OUDE STIJL'	38
12.1	PROGRAMMAREKENING INGEDEELD NAAR VOORMALIGE BEGROTINGSPOSTEN.....	38
12.2	TOELICHTING AFWIJKINGEN PER BEGROTINGSPOST.....	39

2 Programmaverantwoording

2.1 Programma 1: Beheer en onderhoud

Beheer en onderhoud omvat het beheer en (dagelijks, groot- en vervangings-) onderhoud van de terreinen en plassen, fiets- en wandelpaden en het onderhouden van voorzieningen. Het niveau van beheer en onderhoud verschilt per terrein, per seizoen en is afhankelijk van onder meer wet- en regelgeving, de functie, de intensiteit van gebruik en de behoefte van recreanten en de opdracht van het Plassenschap. In onderstaande alinea's wordt per opgave in het programma de voortgang geschetst.

Optimalisatie werkprocessen

Opgave

In 2021 is 'de basis op orde' gebracht door het opstellen/verbeteren van de onderhoudsbestekken voor Dagelijks Onderhoud, het MeerJarenOnderhoudsPlan (MJOP), de digitalisering van het areaal in het GIS-systeem Geovisia en het opstellen van nieuw beleid en richtlijnen. In 2022 zijn de resultaten van deze inspanningen zichtbaar geworden en heeft de nadruk gelegen op het verder verbeteren/optimaliseren en waar mogelijk digitaliseren van deze processen.

Realisatie

In 2022 hebben we het MJOP geactualiseerd en daarbij specifiek aandacht besteedt aan de effecten van *inflatie als gevolg van hogere energie- en grondstofprijzen*. Dit werkt door in het uitgezette aanneemwerk. Op het geactualiseerde MJOP heeft in 2022 geen separate bestuurlijke besluitvorming plaatsgevonden. Dagelijks onderhoud is in het gebied op het niveau sober en veilig uitgevoerd.

De beschoeiingen bij de Meent, langs de Muyveldsevaart en langs de 's-Gravelandsevaart zijn vervangen volgens bestek. Bij de Meent zijn bovendien maatregelen genomen voor de verbetering van de (zwem)waterkwaliteit, waaronder het plaatsen van duikers.

De stormen aan het begin van het jaar bleken een deel van de beschoeiingen aan de Strook Oost te hebben weggeslagen, vermoedelijk in combinatie met onderspoeling. In de eerste helft van 2022 is een groot deel van deze beschoeiingen met spoed vernieuwd en vervangen. Aan de Strook wilden we ook de zwemtrappen vervangen, maar door leveringsproblemen van de nieuwe exemplaren, hebben we de bestaande trappen eerst moeten laten repareren. Later (na seizoen) zijn de zwemtrappen wel geleverd.

Op Markus Pos hebben we het toiletgebouw laten renoveren. Het toiletgebouw was aangetast door slijtage en vandalisme. Fundering en muren zijn gehandhaafd, overige delen zijn vervangen of grondig gerepareerd.

We hebben het groot onderhoud aan de Weersluis, Kraaienestersluis en Raaisluis voorbereid, zodat dit onderhoud na het recreatieseizoen kan worden uitgevoerd. Datzelfde geldt voor het groot onderhoud aan verhardingen.

Door langdurig uitvallen en lange revalidatieperiode van een vakkracht is voor 2022 extra werk uitbesteed. Het betreft het dagelijks onderhoud van de Strook en terrein de Fuut. Ook het groenonderhoud bij de zelfbedieningssluizen is op afroep opgedragen.

In oktober is een opname gedaan naar de constructieve veiligheid van de botenopslagloods. Directe aanleiding is dat door een aanrijding de kap 20 cm verschoven is en schade aan de gevelafwerking is ontstaan. Deze schade is hersteld in december.

Duurzaamheid

Opgave

De duurzaamheid-thema's 'klimaatverandering'/'klimaatadaptatie', 'biodiversiteit', 'circulaire economie' en 'energietransitie' staan steeds hoger en prominenter op de politieke agenda's. Het schap heeft in de afgelopen jaren een aantal stappen gezet op het gebied van duurzaamheid. Waar mogelijk wordt ecologisch beheerd ter bevordering van de biodiversiteit en worden natuurvriendelijke oevers aangelegd. Dit sluit aan bij het Natura2000 beheerplan Oostelijke Vechtplassen.

Realisatie

Naast het gebruik van schonere (HVO-100 diesel) brandstof voor de werkboot en de trekker zijn er geen initiatieven op het gebied van duurzaamheid gerealiseerd. Met de ecooog van Aquanoom is in 2022 wel bekeken waar nog winst te behalen valt in het gebied, maar de conclusie is dat de meeste eilanden waar het mogelijk was al beschikken over natuurvriendelijke oevers en dat er op het bestaande areaal recreatief gebruikte oever geen winst meer valt te behalen.

	Realisatie 2021	Begroting 2022	Begroting 2022 na wijziging	Realisatie 2022	Afwijking begroting - realisatie
Lasten	1.588.108	729.400	926.800	1.110.296	183.496
Baten	1.332.160	844.000	844.000	1.193.557	349.557
Saldo van baten en lasten	255.948	(114.600)	82.800	(83.261)	(166.061)
Toevoegingen aan reserves	17.327	115.000	17.300	-	-
Onttrekkingen aan reserves	478.990	122.300	17.300	-	-
Gerealiseerd resultaat	(205.715)	(121.900)	82.800	(83.261)	(166.061)

2.2 Programma 2: Toezicht en handhaving

Dit programma bestaat enerzijds uit de werkzaamheden van de Boa's, die als gastheer én handhaver zich inzetten om overlast te voorkomen of te bestrijden. Anderzijds bestaan de werkzaamheden binnen dit programma uit het opstellen, evalueren en actualiseren van regelgeving.

Toezicht en handhaving

Opgave

Onze toezichthouders (BOA's) zorgen ervoor dat onze inwoners en bezoekers prettig en veilig gebruik kunnen maken van onze recreatiegebieden en -voorzieningen. De behoefte aan toezichthouders neemt toe, te meer omdat de politie steeds minder aanwezig is in het buitengebied. Onze toezichthouders handhaven onze eigen verordening (bestuursrechtelijk), maar hebben ook strafrechtelijke taken. We werken aan een intensieve en integrale samenwerking met onze partners op het gebied van 'snelvaren', milieudelicten (stroperij) en mogelijke ondermijningszaken. In 2022 is de begrote capaciteit voor toezicht & handhaving 1,83 fte. Dit betekent dat de BOA's doorgaans alleen toezicht houden en het niet mogelijk is om iedere dag in het gebied toezicht te houden.

Realisatie

Uit constatering de afgelopen jaren is gebleken dat veel schepen met een L-Ontheffing langer zijn dan de toegestane 7.20m. In het eerste half jaar van 2022 is gezamenlijk met de Politie & RDW begonnen met het oppakken van de controles hierop. Dit heeft ertoe geleid dat er inmiddels meerdere ontheffingen zijn ingenomen van schepen welke ruim langer waren dan de toegestane 7.20 meter.

Vogelgriep is helaas nog steeds aanwezig onder onze fauna in Nederland en ook op de Loosdrechtse Plassen hebben we hier de slachtoffers van ondervonden. Tientallen ganzen zijn door de Boa/toezichthouder aangetroffen en ook de vele meldingen van recreanten gaven een duidelijk beeld van de

locaties. Hierop zijn door de Boa gezamenlijk met een gespecialiseerd bedrijf deze vogelgriep slachtoffers meerdere malen geruimd zodat deze geen gevaar meer konden vormen voor recreanten.

In 2022 zijn er wederom goede contacten geweest met de gemeente en is er ook een gezamenlijk rooster opgesteld waarin de Boa van de gemeente opstapt bij onze boa/toezichthouder voor gezamenlijke diensten op het water. Positieve ontwikkeling in deze is tevens dat de domein 1 Boa van de gemeente verruimde bevoegdheden heeft gekregen voor enkele strafbare feiten op het water.

Regelgeving en ontheffingverlening

Opgave

De regelgeving van het Plassenschap is vastgelegd in:

1. verordeningen die door de Plassenraad zijn vastgesteld, en
2. verkeersbesluiten waarvoor het dagelijks bestuur het bevoegd gezag is.

De regelgeving en het daarbij behorende ontheffingenbeleid vragen geregeld om evaluatie en actualisatie. Ook is er regelmatig behoefte om bepaalde nieuwe regelgeving op te stellen en in te voeren. In het kader van de liquidatie van RMN vindt de gemeente Wijdmeren het wenselijk dat de juridische basis voor:

- de schapsverordeningen (Verordening Plassenschap Loosdrecht, Woonschepenverordening, Legesverordening) worden overgenomen in de APV's van de gemeenten Wijdmeren en Stichtse Vecht. De werkzaamheden gaan dan met ingang van 2023 een-op-een over en worden ten laste van het Plassenschap ingepast in de gemeentelijke organisatie.
- het nemen van verkeersbesluiten (Besluit Motorboten, Voorrangsregeling, Beoording) gaat terug naar de colleges van B&W van de gemeenten Wijdmeren en Stichtse Vecht, en de uitvoering wordt door de gemeente Wijdmeren verzorgd. De kosten daarvan komen ten laste van het Plassenschap.

Realisatie

In 2022 is begonnen met de evaluatie van de Nadere regels voor het kamperen op de openbare recreatie eilanden in het Loosdrechts plassegebied. De ervaring is dat er regelmatig gebruik wordt gemaakt van de mogelijkheid om in de periode van 1 april tot 1 november op de eilanden Meent en Marcus Pos op de aangewezen kampeerveldjes binnen een straal van 10 meter vanaf de kampeerpaal maximaal 3 trekkerstentjes te plaatsen. Het gebruik is naar alle tevredenheid en heeft niet tot problemen geleid. Een uitgebreide evaluatie kan desgewenst, mede gezien andere prioriteiten en de geringe capaciteit van het personeel dat nog werkzaam is voor RMN, na de Transitie plaatsvinden.

Er zijn in 2022 twee aanvragen om (bedrijfs-)ontheffing ontvangen voor het kunnen e-foilen, varen met elektrische surfborden, die een snelheid tot 35 km/uur kennen. Het besluit Motorboten kent dit begrip nog niet en heeft geen mogelijkheid hiervoor een P-ontheffing (voor het lesgeven) of een L-ontheffing te verlenen. Omdat per 1-1-2023 de regelgevende bevoegdheid van het Plassenschap vervalt, is het aan de gemeente Wijdmeren om te bepalen of voor het e-foilen voor het volgend recreatieseeizoen een mogelijkheid komt.

	Realisatie 2021	Begroting 2022	Begroting 2022 na wijziging	Realisatie 2022	Afwijking begroting - realisatie
Lasten	143.769	255.500	255.500	324.789	69.289
Baten	442.019	580.200	611.700	677.611	65.911
Saldo van baten en lasten	(298.251)	(324.700)	(356.200)	(352.822)	3.378
Toevoegingen aan reserves	-	-	-	-	-
Onttrekkingen aan reserves	-	-	-	-	-
Gerealiseerd resultaat	(298.251)	(324.700)	(356.200)	(352.822)	3.378

2.3 Programma 3: Ontwikkeling

Gebiedsakkoord Oostelijke Vechtplassen

Opgave

Het Plassenschap Loosdrecht e.o. is mede ondertekenaar van het Gebiedsakkoord Oostelijke Vechtplassen (OVP). Het Plassenschap is daarmee een verplichting aangegaan van in totaal € 906.000. De totale bijdrage dient volgens een vastgesteld kasritme te worden bijgedragen in de periode 2017-2028. Het Plassenschap betaalt met name voor uit te voeren baggerwerkzaamheden. Vanaf 2020 wordt rekening gehouden met een jaarlijks te financieren bedrag van € 70.900. In het laatste jaar van het Gebiedsakkoord wordt het resterende deel van de bijdrage mogelijk verrekend..

Realisatie

Het Plassenschap heeft onder voorwaarden ontheffing verleend voor het uitvoeren van de baggerwerkzaamheden 1e fase van het OVP project baggeren Loosdrechtse plassen met alle materialen die daarvoor noodzakelijk zijn. Daarnaast is onder voorwaarden en na overleg met de beheerder toestemming verleend voor het gebruik van werkhaven Rimboe voor overslag van materiaal. In het derde kwartaal 2022 zijn de baggerdepots gerealiseerd en is gestart met de baggerwerkzaamheden fase 1. De stuurgroep OVP heeft voorts ingestemd met het uitvoeren van een nadere verkenning van de voorgestelde keuze van de watersportsector 'Rondje om de Zuid' als vervanging van project 1.3 van het Gebiedsakkoord (G.A.) i.v.m. het niet doorgaan van de vaarverbinding Loosdrechtse Plassen – Hilversums Kanaal (LP-HK). Concreet betekent dit project het verbeteren van de doorvaart Tienhovenskanaal en Kraaienestersluis en mogelijk het verbeteren van de vaarroute door de Weersluis en de Weersloot. Het schap is betrokken als eigenaar van deze vaarwegen en sluisen.

Terreinen Plassengebied

Opgave

Er zijn geen ontwikkelingen gepland voor de recreatie-eilanden (afgezien van de reguliere beheer & onderhoudswerkzaamheden)

Realisatie

In het licht van de transitie is de verkenning naar passende recreatieve ontwikkeling bij de terreinen – Bosdijk, Zwaan, de Aa, de Geer, Oukoperdijk – in het westelijk weidegebied van het schap geen verdere uitvoering gegeven.

	Realisatie 2021	Begroting 2022	Begroting 2022 na wijziging	Realisatie 2022	Afwijking begroting - realisatie
Lasten	70.914	70.900	70.900	70.914	14
Baten	59.485	82.000	82.000	76.232	(5.768)
Saldo van baten en lasten	11.429	(11.100)	(11.100)	(5.318)	5.782
Toevoegingen aan reserves	-	19.200	-	-	-
Onttrekkingen aan reserves	70.914	70.900	70.900	70.914	14
Gerealiseerd resultaat	(59.485)	(62.800)	(82.000)	(76.232)	5.768

2.4 Programma 4: Exploitatie

Opgave

De exploitatie van het Plassenschap betreft het uitbaten van bezittingen, via erfpacht-, opstal-, huur- en gebruiksovereenkomsten. Erfpachtovereenkomsten worden voor een lange termijn aangegaan, huur- en gebruiksovereenkomsten zijn vaak voor een korte(re) termijn.

Het schap heeft erfpachtovereenkomsten voor Paviljoen De Strook, Recreatiecentrum Mijnden en eiland Robinson Crusoe. Deze exploitanten vormen een belangrijke bron van inkomsten en/of dragen bij aan recreatief gebruik van het Plassengebied. Huur- en gebruiksovereenkomsten worden aangegaan voor het gebruik van terreinen door hondenuitlaatservices, het gebruik van een steiger, visrecht, het gebruik van een eiland of terrein voor een activiteit zoals een scoutingkamp, etc. Dit zijn zeer diverse overeenkomsten voor (regelmatig terugkerende) eenmalige activiteiten of korte termijn gebruik.

Exploitatie biedt de mogelijkheid om de recreatieve meerwaarde van het gebied te vergroten en/of meer inkomsten te genereren. Het schap heeft momenteel geen exploitatiebeleid of -doelstellingen geformuleerd. Vooral het eenmalig en kortdurend verhuren van terreinen en eilanden voor bijvoorbeeld een evenement of pop-up-activiteit biedt mogelijkheden.

Realisatie

Nieuw exploitatiebeleid of nieuwe exploitatiedoelstellingen zijn in 2022 aangehouden in afwachting van definitieve besluitvorming over de transitie. Exploitatiebeleid of -doelstellingen zullen in overleg met of door de gemeente Wijdmeren worden uitgewerkt. De activiteiten in 2022 hebben zich gericht op het continueren van de bestaande exploitatiewerkzaamheden. Bijzonderheden zijn:

De erfpachtovereenkomst op Robinson Crusoe voor SailWise is geactualiseerd waarbij het goede doel van SailWise en onderhoud voor het eiland goed zijn beschreven. Voor Markus Pos is er vanaf 2021 een huurovereenkomst gesloten voor een Horeca ponton. De Fietsboot blijkt een groot succes waardoor er nu van de Porseleinhaven via Markus Pos en Fuut naar de Strook en vice versa gevaren wordt. In 2022 wordt verder onderhandeld over de uiteindelijke Invulling van de voorwaarden in de erfpachtovereenkomst met het recreatiecentrum Mijnden en de verhuur van 2 steigers langs de Heul.

Binnen de programmabegroting Loosdrechtse Plassen e.o. zijn geen inkomsten geraamd voor evenementen. Toch vinden er met name op de Bosdijk enkele kleinschalige activiteiten als hondentrainingen en bootcamp trainingen plaats, incidenteel worden ook de eilanden gebruikt voor een kleinschalig evenement voor als een spelactiviteit. Deze kleinschalige activiteiten waren goed voor een omzet van ruim € 3.000,-.

	Realisatie 2021	Begroting 2022	Begroting 2022 na wijziging	Realisatie 2022	Afwijking begroting - realisatie
Lasten	366.968	639.500	549.000	361.846	(187.154)
Baten	849.185	1.248.600	1.206.000	858.057	(347.943)
Saldo van baten en lasten	(482.217)	(609.100)	(657.000)	(496.211)	160.789
Toevoegingen aan reserves	-	-	-	-	-
Onttrekkingen aan reserves	12.000	-	-	-	-
Gerealiseerd resultaat	(494.217)	(609.100)	(657.000)	(496.211)	160.789

2.5 Programma 5: Algemeen (incl. overhead)

Opgave

Programma 5 is een beleidsarm programma. Naast de algemene dekkingsmiddelen en de post onvoorzien zijn tevens de lasten voor overhead opgenomen.

Realisatie

Genoemde taken op het gebied van de instandhouding van de organisatie van het Plassenschap Loosdrecht e.o. zijn in 2022 uitgevoerd door Recreatie Midden Nederland.

	Realisatie 2021	Begroting 2022	Begroting 2022 na wijziging	Realisatie 2022	Afwijking begroting - realisatie
Lasten	907.491	1.126.500	1.721.000	1.604.272	(116.728)
Baten	-	-	110.700	-	(110.700)
Saldo van baten en lasten	907.491	1.126.500	1.610.300	1.604.272	(6.028)
Toevoegingen aan reserves	-	-	-	-	-
Onttrekkingen aan reserves	-	-	-	-	-
Gerealiseerd resultaat	907.491	1.126.500	1.610.300	1.604.272	(6.028)

3 Paragrafen

Op grond van het BBV is het verplicht om voor zeven programma-overschrijdende thema's verantwoording af te leggen in een afzonderlijke paragraaf. Voor het Plassenschap geldt dat, gelet op de aard van de activiteiten van het Plassenschap, niet alle paragrafen van toepassing zijn. Om die reden zijn alleen die paragrafen opgenomen die van toepassing zijn.

Paragaaf	Wel/niet opgenomen	Toelichting
Lokale heffingen	Wel	Zie paragraaf 3.1
Weerstandsvermogen en risicobeheersing	Wel	Zie paragraaf 3.2
Onderhoud kapitaalgoederen	Wel	Zie paragraaf 3.3
Financiering	Wel	Zie paragraaf 3.4
Bedrijfsvoering	Wel	Zie paragraaf 3.5
Verbonden partijen	Wel	Zie paragraaf 3.6
Grondbeleid	N.v.t.	Zie paragraaf 3.7
Openbaarheid	Wel	Zie paragraaf 3.8

3.1 Lokale heffingen

Het Plassenschap Loosdrecht e.o. verleende ontheffing van een aantal verboden die zijn opgenomen in de Verordening Plassenschap Loosdrecht, Voorrangsregeling Mijndense Sluis, Woonschepenverordening en het Besluit Motorboten. De tarieventabel wordt jaarlijks aangepast. De belangrijkste rechten, die worden geheven in het Loosdrechts plassengebied betreffen:

LOKALE HEFFINGEN	REKENING 2022
Jaarontheffingen snelvaren	276.798
Dagontheffingen snelvaren	13.588
WachtlIJst motorbootontheffing	7.110
Visrecht	2.298
Rechten pleziervaartuigen	15.579
Overige ontheffingen	13.093
Totaal	328.466

3.1.1 Snelvaren particulieren (jaar, dag en wachtlijst)

De ontheffingen om te kunnen snelvaren op de 1e t/m 4e plas en de waterskibaan op de 5e plas worden verleend op grond van het Besluit Motorboten. Er zijn maximaal 800 ontheffingen verleend aan natuurlijke personen die in het bezit zijn van een vaarbewijs, ook werden circa 30 ontheffingen verleend aan bedrijven en verenigingen voor het kunnen proefvaren, het geven van waterskilessen en het begeleiden van zeilwedstrijden.

De tarieven worden jaarlijks door het bestuur vastgesteld. De geraamde baten overschrijden de ter zake geraamde lasten niet. Er is geen kwijtscheldingsbeleid.

3.2 Weerstandsvermogen en risicobeheersing

De begroting van het Plassenschap bestaat voor een deel uit te realiseren exploitatie-opbrengsten, zoals schutten bij de sluis, snelvaarontheffingen en evenementen. Het schap onderscheidt per 31 december 2022 de volgende risico's:

	Omschrijving risico	Bedrag	Wanneer	Frequentie
1	Erfpacht en huur	15.500	2022 e.v.	Jaarlijks
2	Schutgelden Mijndense sluis	15.000	2022 e.v.	Jaarlijks
3	Uitgifte snelvaarontheffingen	25.000	2022 e.v.	Jaarlijks
4	Bestrijding overlastgevende waterplanten	40.000	2022 e.v.	Jaarlijks
5	Rente	42.000	2022 e.v.	Jaarlijks
6	Klimaatverandering	40.000	2022 e.v.	Jaarlijks
7	Inflatie	50.000	2022 e.v.	Jaarlijks
8	Kostenstijgingen onderhoud	PM	2022 e.v.	Jaarlijks
9	Onvoorzien risico's	50.000	2022 e.v.	Jaarlijks
	Totaal risico's	277.500		
	Totaal risico's met correctie kansberekening (90%)	250.000		

Toelichting op de genoemde risico's:

1. Erfpacht en huur

De geraamde omzet voor 2023 bedraagt ca. € 310.000. Het risico wordt ingeschat op 5% van de omzet. Zijnde € 15.500. Dit risico heeft zich overigens niet voorgedaan in 2022.

2. Schutgelden Mijndense sluis

De omzet voor 2022 is redelijk in lijn met de raming. Dit komt mede door normale weersomstandigheden. Bij tegenvallende weersomstandigheden kan de opbrengst lager uitvallen dan begroot. Het gemiddelde risico bedraagt € 15.000. Dit risico heeft zich in 2022 niet voorgedaan.

3. Uitgifte snelvaarontheffingen

De afgelopen jaren zien we dat de populariteit van de snelvaarontheffingen onverminderd groot blijft. Het aantal uit te geven jaarontheffingen is maximaal 800. De verkoop van dagontheffingen is variabel en markt- en weersafhankelijk. Dit risico is ingeschat op maximaal € 25.000. Dit risico heeft zich in 2022 niet voorgedaan.

4. Van bestrijding naar beheersing van overlastgevende waterplanten

De afgelopen jaren is in OVP verband intensief gewerkt aan het beheersen en terugdringen van cabomba (waterwaaier) en (ongelijkbladig) vederkruid in de Oostelijke Vechtplassen. Het zijn invasieve exotische waterplanten die vooral overlast veroorzaken voor waterrecreanten. Er is geconstateerd dat woekerende waterplanten niet volledig te bestrijden zijn. Daarom wordt gewerkt aan een plan van aanpak met een inkadering en concreet stappenplan met tijdsplanning dat moet leiden tot een bestuurlijk ondertekend *Beheerplan Overlastgevende Waterplanten Oostelijke Vechtplassen*.

Het Plassenschap heeft voor dit project in 2022 geen kosten gemaakt anders dan personele inzet en het reguliere vaarwegbeheer.

5. Rente

Het rentepercentage voor nieuwe vaste geldleningen is voor 2023 geraamd op 2,5%. Dit percentage is gebaseerd op een reële inschatting van de marktrente op het moment van afsluiten. Een rente van 1,0% hoger dan deze verwachting resulteert in extra lasten van € 21.700 per jaar. Er is in 2022 een lening aangegaan van € 2,0 miljoen tegen 3,0%. Het risico heeft zich derhalve in 2022 ten dele voorgedaan. Dit resulteert in extra financieringslasten van $0,5\% \times € 2,0 \text{ mln.} = € 10.000$. Voor het jaar 2023 verhogen we het renterisico met € 20.000 naar afgerond € 42.000 omdat de leningenportefeuille is verhoogd.

6. Klimaatverandering

Een belangrijke tendens is te zien in de merkbare gevolgen van klimaatveranderingen voor de onderhoudsmaatregelen. Er moet rekening worden gehouden met de volgende aspecten:

- langer groeiseizoen (waardoor extra maaibeurten nodig zijn), maar ook een korter snoeiseizoen daar bomen weer eerder uitlopen. Daardoor kan achterstand ontstaan in hakhout snoei en omdat te voorkomen moeten er soms ook snoeiwerk uitbesteed worden.
- Wateroverlast en droogte alsmede wind (storm) hierdoor raken oevers beschadigd alsmede de beschoeiingen. Ook meer kosten aan beplanting en beschoeiingen om de terreinen veilig te houden. Alsmede kosten aan water te geven om jonge aanplant te laten aanslaan
- ontwikkeling van ziektes en exoten (o.a essentaksterfte die herplant en veilighouden terreinen noodzakelijk maken..

Elk seizoen is anders en onderhoudswerkzaamheden zijn lastig te vergelijken per jaarschijf. Extra water en extra maaien zijn lastig te kwantificeren. In 2022 zijn er echter geen grote excessen geweest welke direct verband houden met klimaatverandering.

7. Inflatie

We merken dat aannemers veel meer vragen voor het uit te voeren werk. Door de hoge energie- en grondstofkosten zijn de prijzen voor werken in 2022 zeer sterk gestegen. Dit wordt mogelijk niet gedekt door de huidige voorziening groot onderhoud. Voor de werken aan de Muyevelde Vaart had dit nog geen directe gevolgen in 2022, wel voor de werken aan De Strook Oost. We ramen het prijsrisico op 5% van het totale jaarlijkse onderhoudsbedrag.

8. Uitkomsten inspecties MJOP

Nadat in 2021 een MJOP is vastgesteld, is in 2022 het MJOP verder geactualiseerd. Er is nog sprake van achterstallig onderhoud, we hebben noodgedwongen risico gestuurd in plaats van planmatig het onderhoud uitgevoerd om de veiligheid in het gebied te kunnen waarborgen. Het exacte effect hiervan is op dit moment nog niet in te schatten.

9. Onvoorziene risico's

Naast bovengenoemde grote risico's heeft onze gemeenschappelijke regeling te maken met kleinere risico's, zoals het illegaal dumpen van giftige afvalstoffen, niet verhaalbare vernielingen en wijzigingen in wetgeving met mogelijk financiële gevolgen. Deze worden niet afzonderlijk benoemd en gekwantificeerd, maar hiervoor wordt gedurende de meerjaren termijn een gelijkblijvend risicobedrag aangehouden van € 50.000.

We gaan er vanuit dat niet alle risico's zich tegelijkertijd zullen voordoen. Om hiervoor te corrigeren wordt een percentage van 90% berekend over het totaal berekende risicobedrag.

3.3 Kengetallen

De kengetallen geven inzicht in de financiële positie van het Plassenschap.

	Jaarrekening 2021	Jaarrekening 2022
Netto schuldquote	49%	110%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle leningen	49%	110%
Solvabiliteitsratio	30%	10%
Grondexploitatie	nvt	nvt
Structurele exploitatieruimte	6%	-21%
Belastingcapaciteit	nvt	nvt

3.3.1 Netto schuldquote

Hoe hoger de schuld, hoe hoger de netto schuldquote. De netto schuldquote weerspiegelt het niveau van de schuldenlast van het Plassenschap ten opzichte van de eigen middelen en geeft een indicatie van de druk van de rentelasten en de aflossingen op de exploitatie.

3.3.2 Solvabiliteitsratio

Dit kengetal drukt het eigen vermogen als percentage van het totale vermogen uit. Hoe hoger het percentage hoe beter het Plassenschap in staat is aan de financiële verplichtingen te voldoen.

3.3.3 Structurele exploitatieruimte

Dit kengetal geeft aan hoe groot de structurele exploitatieruimte is, doordat gekeken wordt naar de structurele baten en de structurele lasten en deze worden vergeleken met de totale baten. Een positief percentage betekent dat de structurele baten toereikend zijn om de structurele lasten te dekken.

3.4 Onderhoud kapitaalgoederen

Het MJOP is in het derde kwartaal van 2021 opgesteld op basis van inspecties en inventarisatie bij de beheerders en percentage berekening van niet kapitaalintensieve goederen (meubilair). Hieruit zijn budgetten en tijdspad geraamd voor groot onderhoud, investeringen en (verdere) inspecties. Het MJOP is een eerste stap naar het maken van uitvoeringsplannen, nog niet alle objecten in het gebied zijn in beeld. Het MJOP is voor een periode van 6 jaar opgesteld, waarbij is uitgegaan van een inflatie van 1,5%. Inmiddels is duidelijk dat dit niet meer van toepassing is. Dit is bij vaststelling van het MJOP door het schap als risico benoemd, is herhaald in de kadernota 2024 en zal naar de huidige inflatiecijfers moeten worden bijgesteld.

3.4.1 Wegen

In 2022 zijn er geen herstelwerkzaamheden of inspecties aan wegen uitgevoerd.

3.4.2 Watergangen en oevers

In september 2022 is gestart met het OVP-baggerproject. Daarnaast worden de sloten jaarlijks onderhouden volgens de keureisen van het waterschap (bv. waterplanten maaien in de Raaisloot). De houten beschoeiingen langs de Muyeveldevaart zijn eenzijdig over een afstand van 570 meter vervangen door kunststof beschoeiingen. De beschoeiingen langs de 's-Gravenlandsevaart zijn in 2022 tweezijdig vervangen over een afstand van 675 meter door kunststof beschoeiingen. Als extra werk is langs de vaart aan de andere zijde nieuwe houten beschoeiingen aangebracht. De beschoeiingen aan de Strook Oost zijn over een lengte van 435 meter vervangen en de afkalvingen zijn gerepareerd.

3.4.3 Groen: beplantingen

Op locaties de Meent en de Strook was er in 2021 overlast van de eikenprocessierups. In 2022 was de overlast veel beperkter.

3.4.4 Schoonhouden en vuilafvoer

In 2022 is ongeveer evenveel afval ingezameld als in 2021.

3.4.5 Materieel

Het materieel wordt jaarlijks gekeurd en is onderhevig aan garanties. Voor groot materieel is om de 500 uur bedrijfstijd is er regulier onderhoud (servicebeurt) nodig om garantierecht te behouden. In 2022 is er naast het reguliere onderhoud geen groot onderhoud geweest aan het materieel.

3.5 Financiering

In het Treasurystatuut is het treasurybeleid opgenomen met daarin de producten, partijen en limieten, de treasury-organisatie met taken, bevoegdheden en verantwoordingsrelatie en de bijbehorende informatievoorziening, in totaliteit bedoeld ter beperking van te lopen risico's.

3.5.1 Risicobeheer

Binnen de Wet FIDO zijn twee normen vermeld waaraan dient te worden voldaan. Het doel van deze normen is te voorkomen dat bij herfinanciering van de leningen bij (aanzienlijk) hogere rente grote schokken optreden in de hoogte van de rente die het Plassenschap moet betalen. De normen beperken de budgettaire risico's.

3.5.2 Kasgeldlimiet

De kasgeldlimiet is een bedrag ter grootte van 8,2% van het totaal van de jaarbegroting bij aanvang van het jaar met als doel de kortlopende leningen te beperken. De kasgeldlimiet bedraagt € 231.400. In de praktijk is in 2022 geen kasgeld opgenomen.

3.5.3 Renterisiconorm

De renterisiconorm is een bedrag ter grootte van een percentage van het begrotingstotaal. Het doel van deze norm was en is het beperken van de gevolgen van een stijgende kapitaalmarktrente op de rentelasten van de organisatie. De norm stelt dat per jaar maximaal 20% van het begrotingstotaal in aanmerking mag komen voor verplichte aflossingen en renteherzieningen. De renterisiconorm bedraagt over 2022 € 2.500.000 (het minimum bedrag op grond van artikel 2 lid 3 van de Uitvoeringsregeling Financiering decentrale overheden). Op de vaste geldleningen is een bedrag afgelost van € 147.143. Renteherziening op vaste schuld heeft niet plaatsgevonden.

3.6 Bedrijfsvoering

Het onderhoud en beheer, de ontwikkeling, de bedrijfsvoering en handhaving en toezicht van het schap wordt tot 1 januari 2023 uitgevoerd door de gemeenschappelijke regeling (GR) Recreatie Midden-Nederland (RMN). Naast het uitvoeren van taken door RMN in eigen beheer worden veel externe partijen ingeschakeld voor de uit te voeren opdrachten als (groot)onderhoud en het verrichten van investeringen. Het recreatieschap Stichtse Groenlanden en het Plassenschap Loosdrecht e.o. zijn deelnemer in RMN. De exploitatiebaten en lasten van RMN worden volledig doorberekend aan de betalende deelnemers.

In 2022 had het Plassenschap Loosdrecht e.o. een belang van 28,3% in de bedrijfsvoeringsorganisatie RMN.

3.7 Verbonden partijen

Het recreatieschap is deelnemer aan de bedrijfsvoering organisatie RMN, de uitvoeringsorganisatie voor twee recreatieschappen.

Recreatie Midden Nederland (RMN)			
Vestigingsplaats	Utrecht		
Rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling – bedrijfsvoeringsorganisatie (BVO)		
Doelstelling/Publiek belang	Het bieden van een op de behoefte van de recreatieschappen afgestemd uitvoeringsapparaat en het vervullen van de daarmee samenhangende rol van werkgever, alsmede het bevorderen van de onderlinge afstemming tussen de recreatieschappen van de uit te voeren werkzaamheden.		
Zeggenschap / bestuurlijk belang	Het bestuur van RMN bestaat uit 3 leden en een secretaris. Namens LSD hadden M. van Dijk (tot 10 juni) en A. Wisseborn (vanaf 10 juni) zitting in het bestuur van RMN.		
Samenwerkingspartners	RMN kent drie deelnemers: Recreatieschap Stichtse Groenlanden, Plassenschap Loosdrecht en provincie Utrecht.		
Financieel belang	Deelnemers financieren via een deelnemersbijdrage de kosten van RMN en zijn gezamenlijk aansprakelijk voor eventuele tekorten.		
Risico's / weerstandsvermogen	Alle kosten van RMN worden doorbelast aan de deelnemende schappen. Dit betreft tevens de kosten van de liquidatie van RMN. De liquidatie van RMN wordt in 2023 afgerond. De vastgestelde liquidatiebegroting kent een totaal van € 1,25 miljoen, waarin het Plassenschap haar deel financiert. Mogelijk vallen de liquidatiekosten hoger uit dan de begroting.		
Kerncijfers	Bedragen in €	31-12-2021	31-12-2022
	Eigen vermogen	0	0
	Vreemd Vermogen	1.845.428	2.999.616
	Resultaat	0	0

3.8 Grondbeleid

Het Plassenschap Loosdrecht e.o. bezit totaal 660 hectare grond en water binnen het werkgebied.

Deze bezittingen zijn op hoofdlijnen onder te verdelen in dagrecreatieterreinen (eilanden, Strook, Bosdijk etc.), de legakkers (Zuidelijke Kievitsbuurt e.d.), oeverlanden, sluizen, water en het recreatiecentrum Mijnden. Het schapsbeleid is er op gericht zijn terreinen zoveel mogelijk gratis en openbaar toegankelijk aan te bieden aan de recreant. Ruiling van percelen die tot verbetering van het algemeen nut zullen leiden, worden overwogen.

Aankoop van grond is alleen aan de orde als verwerving ervan van belang is voor uitvoering van een project. De bestemming die de gemeenten, tot nog toe, aan de gronden hebben toegekend, biedt geen ruimte voor commerciële exploitatie.

Alleen de grond waarop het recreatiecentrum Mijnden is gevestigd, is eeuwigdurend in erfpacht uitgegeven aan een exploitant. Op het terrein de Strook zijn twee opstalrechten verleend aan een horecaondernemer. Deze opstalrechtovereenkomsten worden één keer per 5 jaar verhoogd met het prijsindexcijfer over de afgelopen periode. Met deze horecaondernemer is verder een erfpachtovereenkomst met opstalrecht afgesloten inzake een woning op de strook.

4 Balans per 31 december 2022 (bedragen in €)

Hierna wordt via de balans met toelichting en het overzicht van baten en lasten met toelichting de financiële verantwoording afgelegd over het in jaar 2022 gerealiseerde beleid.

Activa (bedragen in €)	31-12-2022	31-12-2021
Immateriële vaste activa		
Kosten van onderzoek en ontwikkeling voor een bepaald actief	-	1.067
<i>Subtotaal immateriële vaste activa</i>	-	1.067
Materiële vaste activa		
Investerings met een economisch nut	821.311	857.940
Investerings in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut	3.900.775	2.601.753
<i>Subtotaal materiële vaste activa</i>	4.722.086	3.459.693
Totaal vaste activa	4.722.086	3.460.760
Voorraden		
Gereed product en handelsgoederen	-	-
<i>Subtotaal voorraden</i>	-	-
Uitzettingen rentetypische looptijd < 1 jaar		
Vorderingen op openbare lichamen	511.988	262.132
Uitzettingen in 's Rijks schatkist	2.011.650	820.706
Rekening-courantverhoudingen met niet-financiële instellingen	(36)	-
Overige vorderingen	250	3.846
<i>Subtotaal uitzettingen rentetypische looptijd < 1 jaar</i>	2.523.852	1.086.684
Liquide middelen		
Kas- en banksaldi	260.402	103.076
Overlopende activa		
- Overige Nederlandse overheidslichamen	-	-
Overige overige nog te ontvangen bedragen en de vooruitbetaalde bedragen die ten laste van volgende begrotingsjaren komen	27.774	1.398
<i>Subtotaal overlopende activa</i>	27.774	1.398
Totaal vlottende activa	2.812.028	1.191.158
Totaal activa	7.534.114	4.651.918

Passiva (bedragen in €)	31-12-2022	31-12-2021
Eigen vermogen		
Algemene reserve	653.665	503.488
Bestemmingsreserves	662.295	733.207
Gerealiseerd resultaat	(595.747)	150.177
<i>Subtotaal eigen vermogen</i>	<u>720.213</u>	<u>1.386.872</u>
Vorzieningen		
Kosten die in een volgend begrotingsjaar zullen worden gemaakt (egalisatievoorziening)	926.555	746.447
<i>Subtotaal voorzieningen</i>	<u>926.555</u>	<u>746.447</u>
Vaste schulden		
Onderhandse leningen van:		
- binnenlandse banken en overige financiële instellingen	4.026.429	2.173.571
Waarborgsommen	-	-
Vooruitontvangen bedragen met een rentetypische looptijd van één jaar of langer	16.172	28.215
<i>Subtotaal vaste schulden</i>	<u>4.042.601</u>	<u>2.201.787</u>
Totaal vaste passiva	5.689.369	4.335.106
Netto vlottende schulden		
Overige schulden	1.705.033	61.138
<i>Subtotaal netto vlottende schulden</i>	<u>1.705.033</u>	<u>61.138</u>
Overlopende passiva		
Verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen	139.712	255.674
De van de Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren;		
- Overige Nederlandse overheidslichamen	-	-
Overige vooruitontvangen bedragen	-	-
<i>Subtotaal overlopende passiva</i>	<u>139.712</u>	<u>255.674</u>
Totaal vlottende passiva	1.844.745	316.812
Totaal passiva	7.534.114	4.651.918

5 Overzicht van baten en lasten (bedragen in €)

Programma	Realisatie 2021	Begroting 2022	Begroting 2022 na wijziging	Realisatie 2022	Afwijking begroting - realisatie
<i>Lasten</i>					
Programma 1 Beheer & onderhoud	1.588.108	729.400	926.800	1.110.296	183.496
Programma 2 Toezicht en handhaving	143.769	255.500	255.500	324.789	69.289
Programma 3 Ontwikkeling	70.914	70.900	70.900	70.914	14
Programma 4 Exploitatie	366.968	639.500	549.000	361.846	(187.154)
Programma 5 Algemene dekkingsmiddelen en overhead, te onderscheiden in:	907.491	1.126.500	1.721.000	1.604.272	(116.728)
- Overhead	907.491	1.123.700	1.718.200	1.604.272	(113.928)
- Bedrag onvoorzien	-	2.800	2.800	-	(2.800)
Totaal lasten	3.077.250	2.821.800	3.523.200	3.472.117	(51.083)
<i>Baten</i>					
Programma 1 Beheer & onderhoud	1.332.160	844.000	844.000	1.193.557	349.557
Programma 2 Toezicht en handhaving	442.019	580.200	611.700	677.611	65.911
Programma 3 Ontwikkeling	59.485	82.000	82.000	76.232	(5.768)
Programma 4 Exploitatie	849.185	1.248.600	1.206.000	858.057	(347.943)
Programma 5 Algemene dekkingsmiddelen en overhead, te onderscheiden in:	-	-	110.700	-	(110.700)
- Overhead	-	-	110.700	-	(110.700)
- Bedrag onvoorzien	-	-	-	-	-
Totaal baten	2.682.849	2.754.800	2.854.400	2.805.456	(48.944)
Saldo van baten en lasten	(394.400)	(67.000)	(668.800)	(666.661)	2.139
<i>Mutaties reserves</i>					
Toevoegingen aan reserves	17.327	134.200	17.300	-	(17.300)
Onttrekkingen aan reserves	561.904	193.200	88.200	70.914	(17.286)
Totaal mutaties reserves	544.577	59.000	70.900	70.914	14
Gerealiseerd resultaat	150.177	(8.000)	(597.900)	(595.747)	2.153

6 Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

6.1 Inleiding

De jaarrekening is opgesteld met inachtneming van de voorschriften zoals opgenomen in het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV).

6.2 Algemene grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening

De waardering van de activa en passiva en de bepaling van het resultaat vindt plaats op basis van historische kosten. Tenzij bij het desbetreffende balanshoofd anders is vermeld, worden de activa en passiva opgenomen tegen nominale waarden.

De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Baten en winsten worden slechts genomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Personeelslasten worden in principe toegerekend aan het boekjaar waarop ze betrekking hebben. Als gevolg van het formele verbod op het opnemen van voorzieningen c.q. schulden uit hoofde van jaarlijks terugkerende arbeidskostengerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume, worden sommige personele lasten echter toegerekend aan de periode waarin uitbetaling plaatsvindt; daarbij moet worden gedacht aan componenten zoals ziektekostenpremie ten behoeve van gepensioneerden en overlopende verlofaanspraken.

Voor arbeidskostengerelateerde verplichtingen van een jaarlijks vergelijkbaar volume wordt geen voorziening getroffen of op andere wijze een verplichting opgenomen. De referentieperiode is dezelfde als die van de meerjarenraming, te weten vier jaar. Indien er sprake is van (eenmalige) schokeffecten (bijvoorbeeld door reorganisaties) dient wel een verplichting opgenomen te worden.

6.3 Vaste activa

6.3.1 Immateriële vaste activa

De immateriële vaste activa zijn gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs verminderd met de afschrijvingen en waardeverminderingen die naar verwachting duurzaam zijn. De kosten van onderzoek en ontwikkeling worden in 5 jaar afgeschreven. De afschrijving van de geactiveerde kosten onderzoek en ontwikkeling vangt aan bij ingebruikname van het gerelateerde materiële vaste actief.

6.3.2 Materiële vaste activa

6.3.2.1 Algemeen

Activa worden gewaardeerd op basis van de verkrijgings- of vervaardigingsprijs. De verkrijgingsprijs omvat de inkoopprijs en de bijkomende kosten. De vervaardigingsprijs omvat de aanschaffingskosten van de gebruikte grond- en hulpstoffen en de overige kosten, welke rechtstreeks aan de vervaardiging kunnen worden toegerekend. In de vervaardigingsprijs kunnen voorts worden opgenomen een redelijk deel van de indirecte kosten en de rente over het tijdvak die aan de vervaardiging van het actief worden toegerekend; in dat geval vermeldt de toelichting dat deze kosten worden geactiveerd.

6.3.2.2 Investeringsbijdragen met economisch nut

Deze materiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs. Specifieke investeringsbijdragen van derden worden op de desbetreffende investering in mindering gebracht.

De volgende afschrijvingspercentages worden gehanteerd:

Actief	Percentage
Grond en water	0%
Bouwkundige werken	2,5% - 20%
Beschoeiing	2,5% - 4%
Bedrijfsgebouwen	2,5% - 8,33%
Machines, apparaten en installaties	5% - 20%
Vervoermiddelen	3,33% - 20%
Overige vaste activa	5% - 20%

6.4 Vlottende activa

6.4.1 Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar

6.4.1.1 Vorderingen

De vorderingen worden gewaardeerd tegen nominale waarde. Voor verwachte oninbaarheid wordt een voorziening in mindering gebracht. De voorziening wordt statisch bepaald op basis van de geschatte inningskansen. Daarnaast zijn de vorderingen uit hoofde van rekening-courant saldi van RMN met Recreatieschap Stichtse Groenlanden en het Plassenschap Loosdrecht conform artikel 39 van het BBV met ingang van 2019 gepresenteerd als rekening-courant saldo niet-financiële instellingen.

6.4.1.2 Liquide middelen en overlopende activa

De liquide middelen en overlopende activa worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

6.5 Vaste passiva

6.5.1 Eigen vermogen

Het eigen vermogen kent geen eigenstandige waardering. Feitelijk vormt het eigen vermogen de resultante van alle overige in de balans opgenomen posten, die wel een eigenstandige waardering kennen.

6.5.2 Voorzieningen

Voorzieningen worden gewaardeerd op het nominale bedrag van de betrokken verplichting c.q. het voorzienbare verlies. De voorzieningen ter egalisering van kosten stoeien op een actuele meerjarenraming van het uit te voeren groot onderhoud. Uitgevoerd achterstallig onderhoud is daarbij ten laste van de exploitatie verantwoord. Deze lasten zijn niet ten laste van de gevormde voorziening gebracht.

De vorming van voorziening, dan wel een dotatie aan de reeds bestaande voorziening, is als een last in het betreffende boekjaar verantwoord. Alle aanwendungen aan voorzieningen zijn rechtstreeks ten lasten van de voorziening gebracht en in het verslagjaar niet ten laste van de exploitatie verantwoord.

6.5.3 Vaste schulden met een rentetypische looptijd van één jaar of langer

Vaste schulden worden gewaardeerd tegen de nominale waarde verminderd met gedane aflossingen. De vaste schulden hebben een rentetypische looptijd van één jaar of langer.

6.6 Vlottende passiva

De vlottende passiva worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

7 Toelichting op de balans per 31 december 2022

7.1 Vaste activa

7.1.1 Immateriële vaste activa

De immateriële vaste activa bestaan uit de volgende onderdelen:

	Boekwaarde per 31-12-2022	Boekwaarde per 31-12-2021
Kosten verbonden aan het sluiten van geldleningen en het saldo van agio en disagio	-	-
Kosten van onderzoek en ontwikkeling voor een bepaald actief	-	1.067
Bijdragen aan activa in eigendom van derden	-	-
Totaal	-	1.067

Onderstaand overzicht geeft het verloop van de boekwaarde van de immateriële vaste activa weer:

	Boekwaarde per 31-12-2021	Investerings	Desinvesteringen	Afschrijvingen	Bijdragen van derden	Duurzame waarde- verminderingen	Boekwaarde per 31-12-2022
Kosten verbonden aan het sluiten van geldleningen en het saldo van agio en disagio	-	-	-	-	-	-	-
Kosten van onderzoek en ontwikkeling voor een bepaald actief	1.067	-	-	1.067	-	-	-

In 2022 zijn geen investeringen in de immateriële vaste activa gedaan.

7.1.2 Materiële vaste activa

De materiële vaste activa bestaan uit de volgende onderdelen:

	Boekwaarde per 31-12-2022	Boekwaarde per 31-12-2021
Investerings met een economisch nut <i>Waarvan in erfpacht uitgegeven</i>	821.311	857.940
Investerings met een economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven	-	-
Investerings in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut	3.900.775	2.601.752
Totaal	4.722.086	3.459.692

Onderstaand overzicht geeft het verloop van de boekwaarde van de investerings met economisch nut:

	Boekwaarde per 31-12-2021	Investerings	Desinvesteringen	Afschrijvingen	Bijdragen van derden	Duurzame waarde- verminderingen	Boekwaarde per 31-12-2022
Gronden en terreinen	407.753	-	-	-	-	-	407.753
- Waarvan in erfpacht uitgegeven	-	-	-	-	-	-	-
Woonruimten	-	-	-	-	-	-	-
Bedrijfsgebouwen	-	-	-	-	-	-	-
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	40.390	-	-	1.866	-	-	38.525
Vervoermiddelen	299.576	-	-	21.550	-	-	278.026
Machines, apparaten en installaties	98.490	4.395	-	15.743	-	-	87.142
Overige materiële vaste activa	11.731	-	-	1.865	-	-	9.865
Totaal	857.940	4.395	-	41.024	-	-	821.311

De belangrijkste investeringen in 2022 zijn:

Omschrijving	Investering 2022
Aanhanger Saris (34-WDJ-3) - 2022	4.395
Totaal	4.395

Onderstaand overzicht geeft het verloop van de boekwaarde van de investerings met maatschappelijk nut weer:

	Boekwaarde per 31-12-2021	Investerings	Desinvesteringen	Afschrijvingen	Bijdragen van derden	Duurzame waarde- verminderingen	Boekwaarde per 31-12-2022
Gronden en terreinen	549.721	-	-	-	-	-	549.721
Woonruimten	-	-	-	-	-	-	-
Bedrijfsgebouwen	14.639	44.880	-	10.822	-	-	48.696
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	1.969.094	1.381.986	-	109.454	-	-	3.243.358
Vervoermiddelen	-	-	-	-	-	-	-
Machines, apparaten en installaties	2.362	-	-	598	-	-	1.765
Overige materiële vaste activa	65.936	8.232	-	15.202	-	-	57.235
Totaal	2.601.752	1.435.098	-	136.076	-	-	3.900.775

De belangrijkste investeringen met maatschappelijk nut in 2022 zijn:

Omschrijving	Investering 2022
Renovatie toiletgebouw Markus Pos - 2022	44.880
Duikers De Meent - 2022	195.155
Vervangen beschoeiing De Strook - 2022	564.859
6x Boenderbak 120 L incl. betonvoet - 2022	3.083
Damwand Eiland De Meent - 2022	416.693
Beschoeiing s'Gravelandse Vaart term 1 - 2022	202.197
10x RVS Zwemtrappen - 2022	8.232
Totaal	1.435.097

Het project aan de Muyeveldevaart heeft een investeringswaarde totaal € 730.000. Een deel hiervan is in 2022 uitgevoerd maar zal worden afgerond in 2023. Het project heeft stilgelegen in 2022 vanwege PFAS en stikstofregels en het gebruik van materiaal voor De Strook Oost (dat meer urgentie had). In de investeringslijst van 2023 zal dit project in zijn geheel terugkomen en zal daarna worden geactiveerd.

7.2 Vlottende activa

7.2.1 Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar

De uitzettingen met een rentetypische looptijd < 1 jaar zijn als volgt onderverdeeld:

	Uitzetting per 31-12-2022	Voorziening oninbaarheid	Boekwaarde per 31-12-2022	Uitzetting per 31-12-2021	Voorziening oninbaarheid	Boekwaarde per 31-12-2021
Vorderingen op openbare lichamen	511.988	-	511.988	262.132	-	262.132
Verstreckte kasgeldleningen aan openbare lichamen	-	-	-	-	-	-
Overige verstreckte kasgeldleningen	-	-	-	-	-	-
Uitzettingen in 's Rijks schatkist	2.011.650	-	2.011.650	820.706	-	820.706
Rekening-courantverhouding met het Rijk	-	-	-	-	-	-
Rekening-courantverhoudingen met niet-financiële instellingen	(36)	-	(36)	-	-	-
Uitzettingen in de vorm van Nederlands schuldpapier	-	-	-	-	-	-
Overige vorderingen	250	-	250	3.846	-	3.846
Overige uitzettingen	-	-	-	-	-	-
Totaal	2.523.851	-	2.523.851	1.086.684	-	1.086.684

7.2.1.1 Vorderingen op openbare lichamen

De vorderingen op openbare lichamen bestaan uit openstaande debiteuren betreffende diverse gemeenten en de provincie Utrecht. Gelet op de aard van de vorderingen wordt het niet noodzakelijk geacht een voorziening voor oninbaarheid te vormen.

7.2.1.2 Uitzettingen in 's Rijks schatkist

Op balansdatum heeft LSD geen overtollige middelen boven de drempel van het schatkistbankieren in het kader van de Wet Houdbare Overheidsfinanciën (wet HOF). De middelen boven de drempel dienen in

de schatkist van het Rijk worden aangehouden. Wel staat op balansdatum nog €2.011.650 op de rekening van het schatkistbankieren. Deze middelen staan ter vrije beschikking aan LSD.

In principe dienen alle overtollige middelen in de schatkist te worden aangehouden. Er is echter een aantal uitzonderingen, zoals het drempelbedrag. Dit is een minimumbedrag afhankelijk van de omvang van de organisatie dat gemiddeld per kwartaal buiten de schatkist mag worden gehouden. Voor het Plassenschap was dat voor 2022 € 1.000.000. Voor organisaties met een begrotingstotaal kleiner dan € 500 mln. bedraagt de drempel € 1.000.000. Het Plassenschap heeft met de BNG de afspraak gemaakt dat het saldo boven de drempel op de reguliere betaalrekening automatisch dagelijks wordt afgeroomd naar de schatkist. In onderstaande tabel is te zien wat de benutting van het drempelbedrag schatkistbankieren gedurende de vier kwartalen 2022 is geweest:

Berekening benutting drempelbedrag schatkistbankieren (bedragen x € 1000)					
		Verslagjaar			
(1)	Drempelbedrag	1000			
		Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
(2)	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	164	129	146	108
(3a) = (1) > (2)	Ruimte onder het drempelbedrag	836	871	854	892
(3b) = (2) > (1)	Overschrijding van het drempelbedrag	-	-	-	-
(1) Berekening drempelbedrag					
		Verslagjaar			
(4a)	Begrotingstotaal verslagjaar	2.872			
(4b)	Het deel van het begrotingstotaal dat kleiner of gelijk is aan € 500 miljoen	2.872			
(4c)	Het deel van het begrotingstotaal dat de € 500 miljoen te boven gaat				
(1) = (4b)*0,02 + (4c)*0,002 met een minimum van €1.000.000 als het begrotingstotaal kleiner of gelijk is aan 500 mln. En als begrotingstotaal groter dan € 500 miljoen is is het drempelbedrag gelijk aan € 10 miljoen, vermeerderd met 0,2% van het deel van het begrotingstotaal dat de € 500 miljoen te boven gaat.		Drempelbedrag	1.000		
(2) Berekening kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen					
		Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
(5a)	Som van de per dag buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen (negatieve bedragen tellen als nihil)	14.760	11.739	13.432	9.936
(5b)	Dagen in het kwartaal	90	91	92	92
(2) - (5a) / (5b)	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	164	129	146	108

Uit de tabel blijkt dat geen sprake is van een overschrijding van het drempelbedrag gedurende 2022.

7.2.1.3 Overige vorderingen

De overige vorderingen bestaan uit de volgende bedragen. Er is geen voorziening voor dubieuze debiteuren gevormd.

	31-12-2022	31-12-2021
Debiteuren	250	3.846
Totaal overige vorderingen	250	3.846

7.2.2 Liquide middelen

Deze activa worden tegen nominale waarde opgenomen en zijn als volgt te specificeren:

	Boekwaarde per 31-12-2022	Boekwaarde per 31-12-2021
Banksaldi	260.402	103.076
Kassaldi	-	-
Totaal	260.402	103.076

7.2.3 Overlopende activa

De overlopende activa bestaan uit de volgende onderdelen:

	Boekwaarde per 31-12-2022	Boekwaarde per 31-12-2021
De van Europese en Nederlandse overheidslichamen nog te ontvangen voorschotbedragen van:		
- Europese overheidslichamen	-	-
- Het Rijk	-	-
- Overige Nederlandse overheidslichamen	-	-
Nog te ontvangen bedragen	26.155	-
Vooruitbetaalde bedragen	1.619	1.398
Totaal	27.774	1.398

7.2.3.1 Vooruitbetaalde bedragen

Vooruitbetaalde bedragen zijn bedragen die voor 31 december 2022 betaalbaar zijn gesteld, maar waarvan de lasten betrekking hebben op latere jaren. De vooruitbetaalde bedragen bestaan ultimo boekjaar voornamelijk uit:

Specificatie nog te ontvangen bedragen:

Omschrijving	Bedrag
BTW suppletie 2022	25.147
Overige posten < € 5.000	1.008
Totaal	26.155

Specificatie vooruitbetaalde bedragen:

Omschrijving	Bedrag
Overige posten < € 5.000	1.619
Totaal	1.619

7.3 Eigen vermogen

Het eigen vermogen van het Plassenschap wordt gevormd door de reserves en het rekeningresultaat. Het eigen vermogen bestaat uit de volgende onderdelen:

Reserve	Saldo per 31-12-2021	Toevoegingen en onttrekkingen uit hoofde van het voorgaande boekjaar	Saldo per 1-1-2022	Toevoegingen bij het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening	Onttrekkingen bij het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening	Verminderingen in verband met afschrijvingen op activa	Saldo per 31-12-2022
Algemene reserve	503.488	150.177	653.665	-	-	-	653.665
Subtotaal algemene reserve	503.488	150.177	653.665	-	-	-	653.665
Bestemmingsreserve Oostelijke Vecht en plassen	733.207	-	733.209	-	-	70.914	662.295
Totaal bestemmingsreserves	733.207	-	733.209	-	-	70.914	662.295
Gerealiseerd resultaat	150.177	(150.177)	-	-	-	-	(595.747)
Totaal	1.386.872	-	1.386.874	(595.747)	-	70.914	720.213

7.3.1 Bestemmingsreserve Oostelijke Vecht en plassen

Deze reserve is ontstaan als gevolg van deelname aan het Gebiedsakkoord Oostelijke Vechtplassen. Het plessenschap is hiermee een verplichting aangegaan van in totaal € 906.000, hetgeen conform een vastgesteld kasritme voldaan moet worden. In 2022 is heeft er conform begroting een onttrekking plaatsgevonden van € 70.915.

7.3.2 Bestemmingsreserve Onderhoud

In 2021 is het MJOP vastgesteld. Dat betekent dat de basis voor het instellen van een voorziening weer hersteld is. Om die reden heeft het AB op 27 september 2021 het MJOP vastgesteld. Dit leidt ertoe dat in de jaarrekening 2022 wederom een voorziening groot onderhoud opgenomen is. In 2022 is het saldo wat in de bestemmingsreserve onderhoud zat overgeheveld naar de voorziening onderhoud.

7.3.3 Bestemmingsreserve Inspecties

In 2021 is het MJOP vastgesteld. Deze is gebaseerd op uitgevoerde inspecties naar de technische staat van het bezit van het Plassenschap. Om het MJOP actueel te houden blijft het belangrijk om periodiek inspecties uit te voeren om vast te stellen dat feitelijke technische staat niet afwijkt van hetgeen in het MJOP vanuit is gegaan. Om deze inspecties uit te kunnen voeren heeft de Plassenraad besloten tot het instellen van bestemmingsreserve inspecties.

7.4 Voorzieningen

De voorzieningen zijn als volgt te specificeren:

Voorziening	Saldo per 31-12-2021	Toevoegingen	Ten gunste van de rekening van baten en lasten vrijgevallen bedragen	Aanwendungen	Saldo per 31-12-2022
Voorziening egalisatie onderhoud	746.447	288.384	-	108.276	926.555
Totaal egalisatievoorzieningen	746.447	288.384	-	108.276	926.555
Totaal	746.447	288.384	-	108.276	926.555

7.4.1 Voorziening egalisatie onderhoud

Zie ook de toelichting bij 7.3.2 Bestemmingsreserve onderhoud. In 2021 is naar aanleiding van het vastgestelde MJOP opnieuw een voorziening groot onderhoud ingesteld. Deze voorziening heeft tot doel om schommelingen in de kosten van groot onderhoud van de kapitaalgoederen te egaliseren. Dit gebeurt door jaarlijks een gelijkblijvend bedrag in de voorziening te storten en vervolgens werkelijke lasten van het betreffende jaar te onttrekken.

7.5 Vaste schulden

De vaste schulden zijn als volgt te specificeren:

	Boekwaarde per 31-12-2022	Boekwaarde per 31-12-2021
Obligatieleningen	-	-
Onderhandse leningen van:		
- binnenlandse pensioenfondsen en verzekeringsinstellingen	4.026.429	2.173.571
- binnenlandse banken en overige financiële instellingen	-	-
- binnenlandse bedrijven	-	-
- openbare lichamen	-	-
- overige binnenlandse sectoren	-	-
- buitenlandse instellingen, fondsen, banken, bedrijven en overige sectoren	-	-
Door derden belegde gelden:		
Waarborgsommen	-	-
Vooruitontvangen bedragen met een rentetypische looptijd van één jaar of langer	16.172	28.215
Totaal	4.042.601	2.201.787

Het verloop van de vaste schulden gedurende het jaar was als volgt:

	Boekwaarde per 31-12-2021	Vermeer- deringen	Aflossingen/ vrijval	Boekwaarde per 31-12-2022	Rentelast 2022
Obligatieleningen	-	-	-	-	-
Onderhandse leningen van:	-	-	-	-	-
- binnenlandse pensioenfondsen en verzekeringsinstellingen	-	-	-	-	-
- binnenlandse banken en overige financiële instellingen	2.173.571	2.000.000	147.143	4.026.429	42.196
- binnenlandse bedrijven	-	-	-	-	-
- overige binnenlandse sectoren	-	-	-	-	-
- buitenlandse instellingen, fondsen, banken, bedrijven en overige sectoren	-	-	-	-	-
Door derden belegde gelden:	-	-	-	-	-
- Waarborgsommen	-	-	-	-	-
Vooruitontvangen bedragen met een rentetypische looptijd van één jaar of langer	28.215	369	12.413	16.172	-
Totaal	2.201.787	2.000.369	159.556	4.042.601	42.196

Voor een specificatie van de langlopende leningen ad. € 4.026.419 wordt verwezen naar het verloopoverzicht in hoofdstuk 11.

7.6 Netto vlottende schulden met een rente typische looptijd korter dan één jaar

	Boekwaarde per 31-12-2022	Boekwaarde per 31-12-2021
Kasgeldleningen aangegaan bij openbare lichamen	-	-
Overige kasgeldleningen	-	-
Banksaldi	-	-
Overige schulden	1.705.033	61.137
Totaal	1.705.033	61.137

7.7 Overlopende passiva

De overlopende passiva bestaan uit de volgende onderdelen:

	Boekwaarde per 31-12-2022	Boekwaarde per 31-12-2021
Verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen	139.712	255.674
Van Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel		
- Europese overheidslichamen	-	-
- Het Rijk	-	-
- Overige Nederlandse overheidslichamen	-	-
Overige vooruitontvangen bedragen	-	-
Totaal	139.712	255.674

7.7.1 Overige vooruitontvangen bedragen

Onder de post overige vooruitontvangen bedragen zijn bedragen opgenomen die in 2022 al zijn ontvangen maar betrekking hebben op latere jaren. De overige vooruitontvangen bedragen bestaan ultimo 2022 voornamelijk uit:

Omschrijving	Bedrag
Verrekening BTW transparantie	83.056
Nog te betalen rente langlopende leningen	14.910
Afrekening watersysteemheffing	26.295
Overige posten < € 5.000	15.650
Totaal	139.712

7.8 Niet uit de balans blijvende verplichtingen

In 2017 heeft het Plassenschap het Gebiedsakkoord Oostelijke Vechtplassen ondertekend, waaraan het Plassenschap deelneemt voor een bedrag van € 906.000 over de periode 2007 tot en met 2027. Hiervoor is een bestemmingsreserve gevormd.

Het Plassenschap is deelnemer in de bedrijfsvoeringsorganisatie Recreatie Midden-Nederland, dat per 1 januari 2023 in liquidatie verkeert. De kosten voor de ontbinding en vereffening zijn geraamd in het vastgestelde liquidatieplan. Op basis van het laatste liquidatieverslag (juni 2023) van de vereffenaar wordt een overschrijding voorzien van € 190.000, hetgeen voor ons schap een aanvullende bijdrage van afgerond € 65.000 zou betekenen. Dit bedrag is meegenomen in deze jaarrekening (§ 12.1 post 3b doorbelaste apparaatskosten), maar niet uit te sluiten valt dat deze overschrijding verder oploopt.

Er loopt een driejarig contract (2021-2023) voor terreinonderhoud. De contractwaarde van dit contract bedraagt € 173.900.

8 Toelichting op het overzicht van baten en lasten

8.1 Toelichting per programma

Voor de toelichting op de baten en lasten verwijzen wij naar paragraaf 12.2.

8.2 Rechtmatigheid

In de jaarrekening wordt verantwoording afgelegd over het gevoerde beleid en de financiën. Daarbij wordt tevens getoetst of de uitgaven in de jaarrekening binnen de door het bestuur vastgestelde begroting (inclusief begrotingswijzigingen) passen. Zo niet, dan kan sprake zijn van een zogenaamde begrotingsonrechtmatigheid. De commissie BBV heeft hiervoor in de kadernota rechtmatigheid een afwegingskader gesteld.

Programma	Overschrijding lasten	Afweging in het kader van begrotingsrechtmatigheid	Conclusie in het kader van begrotingsrechtmatigheid
Programma 1 Beheer en Onderhoud	183.496	De begroting 2023 is opgesteld voordat de realisatiecijfers 2021 beschikbaar waren. 2021 is het eerste jaar waarin de begroting op programma-indeling is opgesteld. In de realisatie is met name bij posten als kapitaallasten een verdere specificering plaatsgevonden van de toerekening aan de programma's op basis van werkelijk gebruik. Hierdoor zijn ten opzichte van de begroting enkele verschuivingen opgetreden. Per saldo zijn deze verschuivingen ongeveer neutraal en blijven de lasten € 176.221 onder de begroting. Deze overschrijding past daarmee binnen het bestaande beleid.	Onrechtmatig, maar telt niet mee in het oordeel van de accountant
Programma 2 Toezicht en handhaving	69.289		
Programma 3 Ontwikkeling	14	Zeer beperkte overschrijding passend binnen het bestaande beleid.	Onrechtmatig, maar telt niet mee in het oordeel van de accountant

8.3 Overzicht van incidentele baten en lasten

In 2022 is geen sprake van incidentele baten en lasten.

8.4 Overzicht van de gerealiseerde baten en lasten per taakveld

Taakveld	Baten	Lasten	Saldo
0.4 Overhead	322	300	22
0.5 Treasury		1.604.272	(1.604.272)
1.2 Openbare orde en veiligheid	43.687	40.705	2.982
3.4 Economische promotie	347.081	323.391	23.690
5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	2.413.575	1.502.712	910.863
7.3 Afval	792	738	54
Saldo van baten en lasten	2.805.456	3.472.117	(666.661)
0.10 Mutaties reserves	70.914	-	70.914
Gerealiseerd resultaat			(595.747)

9 Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector

Per 1 januari 2013 is de Wet Normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) ingegaan. Deze verantwoording is opgesteld op basis van de volgende op RMN van toepassing zijnde regelgeving: Wet gemeenschappelijke regelingen.

Het bezoldigingsmaximum in 2022 voor RMN is € 216.000 inclusief onkosten en pensioenbijdrage. Dit geldt naar rato van de duur en/of omvang van het dienstverband. Voor topfunctionarissen zonder dienstbetrekking geldt met ingang van 1 januari 2017 voor de eerste 12 kalendermaanden een afwijkende normering, zowel voor de duur van de opdracht als voor het uurtarief.

9.1 Bezoldiging topfunctionarissen

Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13^e maand van de functievervulling alsmede degenen die op grond van hun voormalige functie nog 4 jaar als topfunctionaris worden aangemerkt

Gegevens 2022	
bedragen x € 1	
Functiegegevens	J. Brand
Aanvang en einde functievervulling in 2022	Directeur
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	01/01 t/m 31/12
Dienstbetrekking?	1,0
Bezoldiging	nee
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	213.360
Beloningen betaalbaar op termijn	0
<i>Subtotaal</i>	213.360
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum ¹	216.000
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.
Bezoldiging	213.360
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t. N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.
Gegevens 2021	

Gegevens 2021	
bedragen x € 1	
Functiegegevens	J. Brand
Aanvang en einde functievervulling in 2021	Directeur
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	01/01 t/m 31/12
Dienstbetrekking?	1,0
Bezoldiging	nee
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	223.800
Beloningen betaalbaar op termijn	0
<i>Subtotaal</i>	223.800
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	292.200
Bezoldiging	223.800

9.2 Overige rapportageverplichtingen op grond van de WNT

Naast de hierboven vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen met een dienstbetrekking die in 2022 een bezoldiging boven het individuele WNT-maximum hebben ontvangen.

9.3 Leden en plaatsvervangende leden en secretaris van het bestuur LSD

Het hoogste uitvoeringsorgaan van het LSD is het bestuur. Het bestuur bestaat uit bestuurders van de deelnemers. Het individueel WNT maximum van de voorzitter bedraagt € 31.350, voor de overige leden bedraagt dit maximum € 20.900. Evenals in 2021 is er in 2022 geen dienstverband tussen de leden en de plaatsvervangende leden en LSD. De onderstaand genoemde personen zijn in 2022 lid of plaatsvervangend lid van het bestuur geweest. Aan deze lijst is toegevoegd de secretaris van het bestuur.

De bestuursleden hebben geen bezoldiging ontvangen. De samenstelling van het dagelijks en het algemeen bestuur is hieronder opgenomen.

9.3.1 Dagelijks bestuur

Periode	Functie	Naam	Deelnemer
Heel 2022	Voorzitter/Lid	Mw. C.R. (Crys) Larson	Gemeente Wijdmeren
01/01/2022– 10/06/2022	Plv. voorzitter / lid	Dhr. M. (Maarten) van Dijk	Gemeente Stichtse Vecht
10/06/22 – 31/12/22	Plv. voorzitter / lid	Dhr. A. (Arjan) Wisseborn	Gemeente Stichtse Vecht
01/01/2022– 10/06/2022	Lid	Mw. L. (Lot) van Hooijdonk	Gemeente Utrecht
10/06/2022– 31/12/2022	Lid	mw. L. (Linda) Voortman	Gemeente Utrecht
01/01/2022– 30/09/2022	Lid	Dhr. A. (Arne) Schaddelee	Provincie Utrecht
01/10/2022– 31/12/2022	Lid	Dhr. R. van Muilekom	Provincie Utrecht
Heel 2022	Lid	Mw. I. (Ilse) Zaal	Provincie Noord-Holland
Heel 2022	Adviseur DB	Dhr. J.J. (Jan Jaap) de Kloet	Gebiedsakkoord Oostelijke Vechtplassen
01/10/2022– 31/12/2022	Adviseur DB	mw. E. (Els) Kruyt	Gebiedsakkoord Oostelijke Vechtplassen
Heel 2022	Secretaris	Mw. J. (Jitske) Brand	n.v.t.

9.3.2 Algemeen bestuur | Plassenraad (tot juni 2022)

Functie	Naam	Deelnemer	Plaatsvervanger
Lid / Voorzitter	mw. C.R. (Crys) Larson	Wijdmeren	dhr. J.H. Boermans
Lid	dhr. J.J. (Jan Jaap) de Kloet	Wijdmeren	dhr. J. Klink
Lid	dhr. N. (Nanne) Roosenschoon	Wijdmeren	dhr. M. (Michiel) van Balen
Lid	dhr. M.J. (Maarten) van Dijk	Stichtse Vecht	dhr. F.W.H. van Liempdt

Functie	Naam	Deelnemer	Plaatsvervanger
Lid	dhr. J. (Jacques) Helling	Stichtse Vecht	dhr. J.P. (Joseph) Toonen
Lid	dhr. P. (Pim) van Rossum	Stichtse Vecht	
Lid	mw. L. (Lot) van Hooijdonk	Gemeente Utrecht	-
Lid	dhr. K. (Kees) Diepeveen	Gemeente Utrecht	-
Lid	dhr. A. (Arne) Schaddelee	provincie Utrecht	
Lid	mw. M. (Mieke) Hoek	provincie Utrecht	Mw. N. (Nelly) de Haan
Lid	Mw. I. (Ilse) Zaal	Noord-Holland	mw. Z. Pels
Lid	dhr. J.P.H.M. (Joost) van Gilse	Noord-Holland	mw. W. (Wil) van Soest

9.3.3 Algemeen bestuur | Plassenraad (juni 2022)

Functie	Naam	Deelnemer	Plaatsvervanger
Lid / Voorzitter	mw. C.R. (Crys) Larson	Wijdmeren	dhr. J.H. Boermans
Lid	dhr. J.J. (Jan Jaap) de Kloet	Wijdmeren	dhr. N. (Nanne) Roosenschoon
Lid	mw. E. (Els) Kruijt	Wijdmeren	
Lid	dhr. A.(Arjan) Wisseborn	Stichtse Vecht	dhr. F.W.H. van Liempdt
Lid	dhr. M.B. (Mark) Tasche	Stichtse Vecht	
Lid	dhr. P. (Pim) van Rossum	Stichtse Vecht	dhr. F.J. Venus
Lid	mw. L. (Linda) Voortman	Gemeente Utrecht	mw. R. (Rachel) Streefland
Lid	mw. S. (Susanne) Schilderman	Gemeente Utrecht	mw. E. (Eva) Oosters.
Lid	dhr. A. (Arne) Schaddelee	provincie Utrecht	
Lid	mw. M. (Mieke) Hoek	provincie Utrecht	Mw. N. (Nelly) de Haan
Lid	Mw. I. (Ilse) Zaal	Noord-Holland	mw. Z. Pels
Lid	dhr. J.P.H.M. (Joost) van Gilse	Noord-Holland	mw. W. (Wil) van Soest

10 Gebeurtenissen na balansdatum

10.1 Effect COVID 19 op de jaarrekening

De financiële gevolgen voor het Plassenschap van de Covid-19 maatregelen zijn in 2022 beperkt geweest. Het pllassenschap heeft geen gebruik gemaakt van overheidssteun zoals NOW of TVL.

10.2 Liquidatie Recreatie Midden-Nederland

Eind 2020 heeft het schap uitgesproken geen toekomst te zien in de wijze waarop de samenwerking momenteel georganiseerd is. Eind 2021 is hierover de besluitvorming afgerond. Besloten is, de uitvoeringsorganisatie RMN te liquideren per 31 december 2022 en ons schap om te vormen tot een ander samenwerkingsverband met een 'lichtere' structuur. De gemeente Wijdemeren heeft een aanbod opgesteld om de taken van het schap uit te voeren en het schapsbestuur heeft dit aanbod geaccepteerd in haar vergadering van juni 2022. De juridische ontbinding van RMN inclusief de vereffening van het vermogen wordt in 2023 afgerond.

11 Staat van langlopende geldleningen

Lening-nummer	Geldgever	Datum sluiten lening	Oorspronkelijk bedrag in €	Looptijd in jaren	Rentepercentage	Type	Restantbedrag van de lening in € per 31-12-2021	Nieuw opgenomen leningen 2022	Aflossing 2022	Restantbedrag van de lening in € per 31-12-2022	Rentelast 2022
40.95833	BNG	17-10-2002	600.000	20	4,93%	Lineair	30.000	-	30.000	-	1.220
40.98976	BNG	30-03-2004	500.000	20	4,32%	Lineair	75.000	-	25.000	50.000	2.427
40.100731	BNG	07-09-2005	200.000	20	3,86%	Lineair	40.000	-	10.000	30.000	1.422
40.104808	BNG	17-12-2009	500.000	20	4,30%	Lineair	200.000	-	25.000	175.000	8.561
40.112062	BNG	19-07-2018	2.000.000	20	1,58%	Lineair	1.828.571	-	57.143	1.771.428	28.397
1.0031755	NWB Bank	30-12-2022	2.000.000	20	3,03%	Lineair	-	2.000.000	-	2.000.000	168
Totaal (in €)							2.173.571	2.000.000	147.143	4.026.429	42.196

12 Programmarekening 'oude stijl'

12.1 Programmarekening ingedeeld naar voormalige begrotingsposten

Omwille van de vergelijkbaarheid hebben we onderstaand de programmarekening 'oude' stijl opgenomen:

	Begrotingspost	Realisatie 2021	Begroting 2022	Begroting 2022 na wijziging	Realisatie 2022	Afwijking begroting - realisatie
3a	Doorbelaste personeelskosten	934.556	1.220.100	981.800	944.218	(37.582)
3b	Doorbelaste apparaatskosten	453.715	510.600	1.210.300	1.196.815	(13.485)
5	Inhuur personeel derden	52.877	36.700	55.000	57.217	2.217
7	Rente en afschrijvingen	247.994	356.700	235.000	218.872	(16.128)
9	Huur en pachten	-	-	-	-	-
11	Bestuurs- en apparaatskosten	28.569	41.400	41.400	31.801	(9.599)
11a	Transitiebudget (Wijdemeremeren)			133.100	133.100	-
13	Belastingen en verzekeringen	36.935	27.100	35.000	34.038	(962)
15	Energie- en waterkosten	26.644	28.100	33.100	29.868	(3.232)
17	Onderhoud en vuilafvoer	532.823	590.600	499.700	533.712	34.012
19	Voorzieningen	750.047	-	288.400	288.384	(16)
21	Publiciteits- en overige kosten	5.152	7.600	7.600	3.793	(3.807)
23	Nagekomen lasten	7.938	-	-	299	299
24	Onvoorzien	-	2.800	2.800		(2.800)
	Totaal lasten	3.077.250	2.821.800	3.523.200	3.472.117	(51.083)
2	Opbrengsten van eigendommen	472.039	424.500	405.300	389.663	(15.637)
4	Rechten	321.421	284.600	316.000	328.466	12.466
6	Rente	-	-	-	-	-
8	Overige baten	65.569	84.000	60.600	78.976	18.376
10	Nagekomen baten	3.752	-	-	438	438
12	Dekkingsmiddelen	1.820.069	1.961.700	2.072.500	2.007.914	(64.586)
	<i>Deelnemersbijdrage</i>		1.539.200	1.539.200	1.539.180	(20)
	<i>Transparantie BTW</i>		422.600	533.300	468.734	(64.566)
	Totaal baten	2.682.850	2.754.800	2.854.400	2.805.457	(48.943)
	Saldo van baten en lasten	(394.400)	(67.000)	(668.800)	(666.660)	2.140
	Toevoegingen aan reserves	17.327	193.200	17.300	-	(17.300)
	Onttrekkingen aan reserves	561.905	134.200	88.200	70.914	(17.286)
	Gerealiseerd resultaat	150.178	(8.000)	(597.900)	(595.746)	2.154

12.2 Toelichting afwijkingen per begrotingspost

Onderstaand is een toelichting opgenomen per begrotingspost op de belangrijke over- en onderschrijdingen:

- 3a Doorbelaste personeelskosten**
Door de aanstaande transitie hebben enkele collega's ontslag aangevraagd en is sprake van onderrealisatie op de personeelskosten. Deze worden doorbelast naar LSD, waardoor de doorbelasting ook lager is.
- 3b Doorbelaste apparaatskosten**
Geen grote afwijking ten opzichte van de begroting.
- 5. Inhuur personeel derden**
Op deze post zijn geen noemenswaardige verschillen ontstaan tussen de begroting en de realisatie.
- 7. Rente en afschrijvingen**
In de begroting was rekening gehouden met meer investeringen. Doordat deze niet zijn gerealiseerd in 2022 en overige investeringen inmiddels volledig afgeschreven zijn is de afschrijving lager dan begroot.
- 11. Bestuurs- en apparaatskosten**
De overschrijding op deze post wordt veroorzaakt door extra advieskosten ten aanzien van de Mijnden.
- 13. Belastingen en verzekeringen**
Op deze post zijn geen noemenswaardige verschillen ontstaan tussen de begroting en de realisatie.
- 15. Energie en waterkosten**
Op deze post is het beperkte verschil ontstaan tussen de begroting en de realisatie doordat er geen landinrichtingsrente meer in rekening wordt gebracht.
- 17. Onderhoud en vuilafvoer**
In 2022 zijn de kosten voor vuilafvoer hoger dan verwacht. Dit is deels ook doorbelast naar de opdrachtgever.
- 19. Voorzieningen**
Geen afwijking ten opzichte van de begroting.
- 21. Publiciteits- en overige kosten**
Op deze post zijn geen noemenswaardige verschillen ontstaan tussen de begroting en de realisatie.
- 23. Nagekomen lasten**
Op deze post zijn geen noemenswaardige verschillen ontstaan tussen de begroting en de realisatie.
- 24. Onvoorzien**
In 2022 zijn er geen kosten ten laste van het budget onvoorzien gebracht.
- 2. Opbrengsten eigendommen**
De opbrengsten zijn licht lager uitgevallen doordat in 2022 geen extern gebruik is gemaakt van de werkhaven.
- 4. Rechten**
De afwijking is ontstaan door een stijging van het aantal ontheffingen en meer rechten pleziervaartuigen door de mooie zomer van 2022.
- 8. Overige baten**
Deze hogere baten hangen samen met de kosten op post 17 Onderhoud en vuilafvoer. De extra doorbelasting van de kosten vuilafvoer is verantwoord op deze post (overige baten).
- 11. Nagekomen baten**
Op deze post zijn geen noemenswaardige verschillen ontstaan tussen de begroting en de realisatie.
- 12. Dekkingsmiddelen**
Het verschil ten opzichte van de begroting wordt verklaard door de BTW op de kosten. Omdat de kosten lager zijn uitgevallen dan begroot is het aandeel BTW in de deelnemersbijdrage tevens lager dan begroot. De deelnemersbijdrage zelf is gelijk aan het begrote bedrag.

PLASSENSCHAP LOOSDRECHT.

BEGROTING 2024

13 september 2023

1 Voorwoord

Nieuw:

Voor u ligt de programmabegroting 2024 van het Plassenschap Loosdrecht e.o., opgesteld door de gemeente Wijdmeren, in opdracht van het bestuur van het Plassenschap.

Ingevolge de in 2022 tussen partijen opgestelde Samenwerkingsovereenkomst is de gemeente verantwoordelijk voor de taakuitvoering van het Plassenschap, binnen de door het bestuur vastgestelde kaders en budgetten.

Plassenschap Loosdrecht e.o. is in 2023 een bedrijfsvoeringsorganisatie (BVO), een samenwerkingsvorm op grond van de Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr). Binnen deze BVO werken de gemeenten Wijdmeren, Stichtse Vecht en de Provincies Utrecht en Noord-Holland samen aan het beheer van publiek toegankelijke recreatiegebieden voor inwoners en bezoekers van de regio.

De taak van het Plassenschap Loosdrecht e.o. ingevolge de nieuwe BVO is het beheer en onderhoud en eventueel de exploitatie van eigendommen van het Plassenschap en de daarop aanwezige voorzieningen, het in stand houden van het natuur en landschapsschoon dat het schap in eigendom heeft, voor zover samenhangend met deze taak, alsmede het financieel beheer dat met deze taak samenhangt. De eigendommen van het schap liggen in het gebied van de Loosdrechtse Plassen, de beide Noordelijke- en Zuidelijke Kievitsbuurt en omvatten voorts een pad. Ten westen van de A2 liggen een vijftal terreinen en drie paden in het Veenweidegebied.

Het plassengebied biedt daarmee publieke mogelijkheden voor ontspanning, rust, beweging en plezier voor inwoners én bezoekers van de regio.

De deelnemers hebben afgesproken dat gedurende de jaren 2023 en 2024 de besparingen die worden gerealiseerd in de bedrijfsvoering ten opzichte van de voorgaande periode worden ingezet ten behoeve van kwaliteitsverbetering van het product. Na deze twee jaren wordt dit uitgangspunt geëvalueerd.

Begin 2023 zijn onderzoeken uitgezet om een meer nauwkeurig beeld te verkrijgen van de meerjarige onderhoudsverplichtingen die met het beheer samenhangen. Daarbij wordt onderscheiden naar de taakpakketten: terreinen, vaarwegen, sluizen en vastgoed. Op basis van deze inzichten, die rond de zomer van 2023 worden verwacht, zal een Meerjaren Onderhoudsplan (MJOP) en een Meerjaren Investeringsplan aan het bestuur (MJIP) worden voorgelegd. Dit geeft input voor het Beheerplan en de vier-jarige financiële doorkijk waarom het bestuur gevraagd heeft. Ook zullen de uitkomsten input geven voor het jaarlijks beheerplan onderhoud.

Verwacht wordt dat deze beleidsstukken en de daarop gebaseerde keuzes aanleiding zullen geven tot een begrotingswijziging, die in het najaar van 2023 aan het bestuur zal worden voorgelegd. Het schap moet daarmee op basis van de keuzes die het bestuur maakt een inzichtelijk perspectief krijgen op de toekomst.

De op 24 november 2022 vastgestelde Kadernota vormt de basis voor deze begroting.

ONDERTEKENING

Aldus vastgesteld door het bestuur d.d. 13 september 2023

Dhr A.L. Wisseborn
Voorzitter

Mevr. J. Brand
Secretaris a.i.

INHOUD

1	Voorwoord	2
	Ondertekening	3
	Inhoud	4
	Beleidsbegroting	6
2	Programmaplan	6
2.1	Inleiding	6
2.2	Programma 1: Beheer, onderhoud en exploitatie	7
2.2.1	Wat willen we bereiken en wat gaan we daarvoor doen?	7
2.2.2	Wat mag het kosten?	9
2.3	Programma 5: Algemeen (incl. overhead)	11
2.3.1	Wat willen we bereiken en wat gaan we doen?	11
2.3.2	Wat gaan we daarvoor doen?	11
2.3.3	Wat mag het kosten?	12
.....	12
3	Paragrafen	15
3.1	Paragraaf lokale heffingen	15
3.2	Paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing	15
3.2.1	Inventarisatie en toelichting beschikbare weerstandscapaciteit	17
3.3	Paragraaf onderhoud kapitaalgoederen	19
3.4	Paragraaf financiering	19
3.4.1	Beleidsuitgangspunten	19
3.4.2	Risicobeheer	20
3.4.3	Kasgeldlimiet	20
3.4.4	Renterisiconorm	20
3.4.5	Mutaties in de leningenportefeuille	20
3.4.6	BBV en rentetoerekening	20
3.5	Paragraaf bedrijfsvoering	21
3.5.1	Bedrijfsvoering	21
3.5.2	Overhead en toerekening personeelskosten	21
3.6	Paragraaf verbonden partijen	21
	Financiële begroting	22
4	Overzicht baten en lasten per programma en toelichting	22
5	Overzicht baten en lasten per kostensoort	23
6	Overzicht incidentele baten en lasten	24
6.1	Overzicht incidentele baten en lasten en toelichting	24
6.2	Presentatie van het structureel begrotingsaldo	24

7	Uiteenzetting van de financiële positie.....	25
7.1	Financiële gevolgen bestaand en nieuw beleid	25
7.2	geprognoseerde begin- en eindbalans van het begrotingsjaar.....	25
7.3	EMU-saldo.....	25
7.4	Meerjaren investeringsbegroting.....	26
7.5	Stand en verloop van de reserves en voorzieningen.....	27
7.6	Baten en lasten per taakveld	28
7.7	Deelnemersbijdrage 2024.....	29

2 Programmaplan

2.1 Inleiding

Het Plassenschap richt zich als BVO op een doelmatig beheer van de bezittingen, afgestemd op de wensen van de gebruikers van het gebied. Naast de recreanten die er ontspanning zoeken zijn dit ook de diverse ondernemingen die er hun brood verdienen.

De gemeente Wijdmeren verzorgt het beheer voor het plassenschap, maar stemt keuzes die gemaakt moeten worden af met ambtelijke vertegenwoordigers van de vier deelnemers. Waar nodig wordt opgeschaald naar het bestuur, dat zich in eerste instantie bezig houdt met kaderstelling (o.a. beeldkwaliteitsnorm) en de vaststelling van de budgetten. Om een integer proces te waarborgen zijn de secretaris- en controlfunctie ondergebracht bij de provincie Utrecht. Hiermee wordt beoogd de overhead slank en doeltreffend te organiseren.

Het Plassenschap is eigenaar van de volgende eilanden Geitekaai, Markus Pos, Meent, Robinson Crusoe en Weer. Verder de terreinen: de Aa, Bijltje, Bosdijk, de Geer, Fuut, Oukoperdijk, de Strook en Zwaan. Daarnaast beheert het schap een aantal fiets- en wandelpaden – de Boterwal, fietspad Scheendijk en de Uitweg van Portengen – alsmede diverse vaarwegen en alle sluizen die toegang geven tot de Loosdrechts plassen. Daarnaast bezit het schap vele legakkers en natuuroevers, zowel in de Loosdrechtsse plassen als de Noordelijke- en Zuidelijke Kievitsbuurt.

Leeswijzer

De begrotingen van 2022 en 2023 zijn opgebouwd uit een vijftal programma's. Van deze programma's is programma 2 "Toezicht en handhaving" inmiddels komen te vervallen omdat de betreffende taken zijn teruggegaan naar de gebiedsgemeenten. Programma 3 "Ontwikkeling" bevatte alleen de baggerbijdrage aan de Oostelijke Vechtplassen (gebiedsakkoord) wat in feite een beheerbijdrage betreft. Programma 4 "Exploitatie" is een gemengd programma, die niet volledig recht doet aan de feitelijke omstandigheden. Enerzijds ontbreken beheerkosten van het te exploiteren deel, anderzijds zijn alle kapitaallasten hier verantwoord, dus ook van de beschoeiingen langs de vaarwegen, de eilanden de legakkers in de Kievitsbuurten en de terreinen in het veenweidegebied. Daarentegen waren de beheer- en onderhoudslasten van de exploitaties Mijndense Sluis, de Strook en Meent hier niet verantwoord. Voor de duidelijkheid is ervoor gekozen om de programma's 1,3 en 4 samen te voegen tot 1 programma. "Beheer, onderhoud en exploitatie".

In de verantwoording van de 2 programma's zijn de bedragen van realisatie 2022 en de begroting 2023 reeds samengevoegd. In de overzichtstabellen in deze begroting zijn de ramingen in de oorspronkelijke versies voor 2022 en 2023 weergegeven.

De begroting 2024 is opgebouwd naar de aard van de activiteiten van het schap:

- Programma 1. Beheer, onderhoud en exploitatie (inclusief baggerbijdrage)
- Programma 5. Algemeen (incl. overhead).
- Programma 2. Toezicht en handhaving is in 2023 reeds komen te vervallen en in 2023 reeds samengevoegd met programma 1.
- Programma 3. Ontwikkeling is vervallen t.o.v. 2023 en samengevoegd met programma 1.
- Programma 4 Exploitatie is vervallen t.o.v. 2023 en samengevoegd met programma 1.

2.2 Programma 1: Beheer, onderhoud en exploitatie.

2.2.1 Wat willen we bereiken en wat gaan we daarvoor doen?

2.2.1.1 Beheer en onderhoud algemeen (beheerplannen regulier en groot onderhoud en vervangingsinvesteringen).

Momenteel worden er beheerplannen opgesteld voor regulier jaarlijks onderhoud, groot onderhoud (MJOP) en een meerjarig investeringsplan (MJIP), uit deze beheerplannen zal het werkelijk benodigde budget voor regulier jaarlijks onderhoud, groot onderhoud en vervangingsinvesteringen volgen. De uitkomsten worden separaat aan het bestuur ter besluitvorming voorgelegd. Dit zal gevolgen (kunnen) hebben voor de hoogte van het hier verantwoorde budgetten.

2.2.1.2 Beheer & Onderhoud (lasten)

Beheer en onderhoud omvat het beheer en (dagelijks, groot- en vervangings-) onderhoud van de bezittingen. Het niveau van beheer & onderhoud verschilt per terrein, per seizoen en is afhankelijk van onder meer wet- en regelgeving, de functie, de intensiteit van gebruik en de behoefte van de gebruikers. Het bestuur van het Plassenschap zal het daarbij behorende, gedifferentieerde kwaliteitsniveau vaststellen. Ook op het gebied van beheer & onderhoud moeten we inspelen op en rekening houden met diverse ontwikkelingen. In onderstaande paragrafen worden de belangrijkste ontwikkelingen geschetst.

Om efficiënter te kunnen werken is uit de besparingen op overhead de onderhoudsploeg versterkt met een coördinerend schipper, naast twee 'gewone' schippers.

2.2.1.3 Optimalisatie

In 2023 wordt op basis van de opgedragen inspecties verder gewerkt aan het op orde brengen van de basis door het opstellen/verbeteren van de onderhoudsbestekken voor dagelijks onderhoud, het Meerjarig onderhoudsplan (MJOP) en de vervangingsinvesteringen (MJIP). De digitalisering van het areaal in het GIS-systeem Geovisia worden voortgezet en voorstellen worden getoetst aan de door het bestuur bepaalde beeldkwaliteit.

2.2.1.4 Duurzaamheid/natuur

De thema's duurzaamheid 'klimaatverandering'/'klimaatadaptatie', 'biodiversiteit', 'circulaire economie' en 'energietransitie' staan steeds hoger en prominenter op de politieke agenda's. Het schap heeft in de afgelopen jaren een aantal stappen gezet op het gebied van duurzaamheid. Waar mogelijk wordt ecologisch beheerd ter bevordering van de biodiversiteit en worden natuurvriendelijke oevers aangelegd. In 2023 streven we naar verdere verduurzaming. Het Natura2000 beheerplan Oostelijke Vechtplassen wordt hierbij betrokken maar natuurbeheerplannen zullen niet worden opgesteld. Het Plassenschap is immers niet ingericht als TBO en ontvangt derhalve ook geen beheervergoedingen.

2.2.1.5 Gebiedsakkoord Oostelijke Vechtplassen (Bijdrage baggerwerkzaamheden).

Dit onderdeel is in de begroting 2023 nog verantwoord onder programma 3 Ontwikkeling, maar is feitelijk onderdeel van programma 1 Beheer en onderhoud, daar het hier om een bijdrage aan de in het plasseengebied uit te voeren baggerwerkzaamheden betreft.

Het Plassenschap brengt geen recreatieve ontwikkelingen op gang, maar werkt er wel actief aan mee. De afwegingskaders voor de haalbaarheid van ruimtelijke ingrepen liggen niet binnen de scope van het Plassenschap. Het Plassenschap Loosdrecht e.o. is mede ondertekenaar van het Gebiedsakkoord Oostelijke Vechtplassen (OVP). Binnen het OVP zijn diverse projecten benoemd, waarbij de medewerking van het Plassenschap een rol speelt. Het Plassenschap is daarmee een verplichting aangegaan van in totaal € 906.000 als bijdrage aan de uit te voeren baggerwerkzaamheden. De totale bijdrage dient volgens een vastgesteld kasritme te worden bijgedragen in de periode 2017-2027.

Vanaf 2020 wordt rekening gehouden met een jaarlijks te financieren bedrag van afgerond € 70.900. In het laatste jaar van het Gebiedsakkoord wordt het resterende deel van de bijdrage ad. € 390.600 verrekend.

Binnen de organen van het Gebiedsakkoord wordt het Plassenschap vertegenwoordigd door de gemeenten Wijdmeren en Stichtse Vecht.

2.2.1.6 Routebureau (lasten)

Het Plassenschap is – namens deelnemende gemeenten - een van de opdrachtgevers van het Routebureau Utrecht. Een uniform beheer en onderhoud, ontwikkeling en informatievoorziening & marketing m.b.t. de bewegwijzerde routenetwerken voor fietsen, wandelen en varen (sloepen) loopt via het Routebureau. De bijdrage van het Plassenschap bedraagt in 2024 € 22.200 (2023 afgerond € 21.700). Met het Routebureau wordt in 2023 geëvalueerd of deze bijdrage nog wel recht doet aan de geleverde diensten. Totdat de evaluatie is afgerond, wordt conform de voorgaande begroting geraamd.

2.2.1.7 Kwaliteitsbijdrage toezicht en handhaving (lasten)

Dit betreft de bijdrage van het Plassenschap aan de gebiedsgemeenten m.b.t. toezicht en handhaving. Daar staat tegenover een van de gemeente Wijdmeren ontvangen instandhoudingsbijdrage.

Vanaf 2023 voert het Plassenschap de taken uit van Toezicht en Handhaving niet langer uit. In plaats daarvan wordt een "kwaliteitsbijdrage toezicht en handhaving" opgenomen in de begroting. De twee plassengemeenten ontvangen vanuit de begroting van het Plassenschap een vergoeding in de vorm van een "kwaliteitsbijdrage toezicht en handhaving", die overeenkomt met het gebudgetteerde nadeel van de twee gemeenten. De gebiedsgemeenten dienen hiertoe wel een in gezamenlijk toezichtplan op te stellen, die door het bestuur wordt vastgesteld. De begroting van het Plassenschap blijft met betrekking tot deze taak even hoog als in de periode dat de werkzaamheden nog daadwerkelijk door het Plassenschap werden uitgevoerd. Het Plassenschap verstrekt een kwaliteitsbijdrage aan beide gemeenten, daarmee kan de verdeelsleutel in stand blijven. Dat betekent verder dat er binnen het Plassenschap bestuurlijke en ambtelijke afstemming is over de werkzaamheden (en het kwaliteitsniveau) van de taken op het gebied van toezicht en handhaving. Beide gemeenten rapporteren daarover ook aan het Plassenschap. In de praktijk voert Wijdmeren de feitelijke werkzaamheden uit, ook voor Stichtse Vecht.

2.2.1.8 Instandhoudingsbijdrage Wijdmeren en deelnemers (baten)

De te betalen vergoeding voor de ontheffing snelvaren omvat naast leges een component 'instandhoudingsbijdrage' gerelateerd aan de extra druk die het snelvaren op het gebied legt. Dit bedrag stelt de gemeente Wijdmeren, die deze instandhoudingsbijdrage feitelijk incasseert, ter beschikking aan het Plassenschap. Deze instandhoudingsbijdrage is afhankelijk van het feitelijk aantal uitgegeven ontheffingen en de kosten die de gemeente maakt voor het verstrekken ervan. Het hier geraamde bedrag kan als gevolg hiervan fluctueren.

In deze begroting is deze instandhoudingsbijdrage geraamd op € 215.700. Daar staat tegenover dat er een "kwaliteitsbijdrage voor toezicht en handhaving" van totaal € 325.000 (Zie 2.2.1.5) aan de gemeenten wordt verstrekt. Het geraamde saldo van deze twee bedragen bedraagt in 2024 € 109.300. Dit bedrag is als extra bijdrage aan de deelnemersbijdragen toegevoegd.

2.2.1.9 Exploitatie (baten)

Exploitatie biedt de mogelijkheid om de recreatieve meerwaarde van het gebied te vergroten en/of meer inkomsten te genereren. Tegenover de gerealiseerde opbrengsten staan de kosten van onder meer personeel, beheer en onderhoud, kapitaallasten, belasting en verzekeringen, energie en overige kosten.

De exploitatie van het Plassenschap betreft het uitbaten van bezittingen, via erfpacht-, opstal-, huur- en gebruiksovereenkomsten. Erfpachtovereenkomsten worden voor een lange termijn aangegaan, huur- en gebruiksovereenkomsten zijn vaak voor een korte(re) termijn.

Het schap heeft erfpachtovereenkomsten voor Paviljoen De Strook, Recreatiecentrum Mijnden en (tegen een symbolisch tarief) eiland Robinson Crusöe. Het opstal op eiland Meent wordt verhuurd. Deze overeenkomsten vormen een belangrijke bron van inkomsten (Mijnden) en/of dragen bij aan recreatief gebruik van het Plassengebied.

Huur- en gebruiksovereenkomsten worden verder aangegaan voor het gebruik van terreinen door hondenuitlaatservices, het gebruik van een steiger, visrecht, het gebruik van een eiland of terrein voor een activiteit zoals een scoutingkamp, suppen etc. Dit zijn zeer diverse overeenkomsten voor (regelmatig terugkerende) eenmalige activiteiten of korte termijn gebruik.

Verder is er de Mijndense Sluis waar sluiswachters de boten schutten. Voor het schutten worden sluisgelden geïnd.

2.2.2 Wat mag het kosten?

We presenteren een sluitende begroting. De deelnemersbijdragen dekken per saldo het negatieve resultaat van de programma's.

Programma 1	Realisatie 2022 (bedragen in € 1.000)	Begroting 2023 (bedragen in € 1.000)	Begroting 2024 (bedragen in € 1.000)
Lasten	1.868	2.127	2.302
Baten	2.802	2.229	2.234
Saldo van baten en lasten	-934	-102	68
Toevoegingen aan reserves	0	20	3
Onttrekkingen aan reserves	71	88	71
Gerealiseerd resultaat	-1.005	-170	0

De lasten kunnen als volgt gespecificeerd worden:

Programma 1	Begroting 2023 (bedragen in € 1.000)	Begroting 2024 (bedragen in € 1.000)
a. Doorbelaste personeelskosten beheer en onderhoud en exploitatie (excl. Overhead)	673	706
b. Inhuur personeel derden	112	116
c. Onderhoud en vuilafvoer	318	326
d. Routebureau	0	22
e. Dotatie voorziening groot onderhoud	288	288
f. Kwaliteitsbijdrage toezicht en handhaving	315	325
g. Kapitaallasten	311	384
h. Baggerbijdrage OVP (gebiedsakkoord)	71	71
i. Energie- en waterkosten	24	26
j. Belastingen en verzekeringen	10	33
k. Bestuurs-, apparaat- en overige kosten	5	5
Saldo van baten en lasten	2.127	2.302
Toevoegingen aan reserves	20	3
Onttrekkingen aan reserves	88	71
Gerealiseerd resultaat	2.059	2.234

De uitgaven zijn bruto weergegeven, dus daar waar van toepassing inclusief BTW. Deze BTW wordt naar rato doorgeschoven naar de deelnemers. Het aandeel transparantie BTW in de lasten bedraagt voor programma 1 afgerond € 190.000. Dit bedrag is verantwoord bij de baten.

2.2.2.1 Toelichting lasten

Ad. a. De lasten zijn in 2024 gebaseerd op de inzet van 3,60 fte. (2023 3,52 fte) .aan formatie voor dagelijks beheer en onderhoud en 0,76 fte. aan formatie voor groot onderhoud en vervangingsinvesteringen (is 0,04 fte. minder dan de raming 2023). Totaal voor beheer en onderhoud, groot onderhoud en vervangingsinvesteringen 4,36 fte.

Voor de exploitatie cq. bediening van de Mijndense sluis is 1,55 fte. beschikbaar.

In deze middelen zijn tevens opgenomen de voor 2024 vrijgemaakte middelen t.b.v. ambtelijke capaciteit om beheer op minimaal vereiste hoogte te brengen € 52.000, de capaciteit in het kader van voorbereiding van projecten op sterkte brengen € 52.000 en bestuurlijk afwegingsbudget voor kwaliteitsimpuls € 78.000.

Ad. b Betreft voor € 38.000 budget voor inhuur van specialisten (conform 2023) en voor € 78.000 voor inhuur in het kader van de voor uitvoering regulier exploitatie taken (conform 2023).

Ad. c. Betreft het beschikbare budget t.b.v. beheer en onderhoud in het gebied. Dit budget is t.o.v. de begroting 2023, conform de vastgestelde kadernota 2024, met 2,4% verhoogd.

Ad. d. Betreft de bijdrage aan het routebureau. Zie de toelichting bij 2.2.1.6.

Ad. e. In november 2021 is het MJOP vastgesteld. De jaarlijkse dotatie aan de "Voorziening groot onderhoud" is op dat moment verhoogd van € 115.000 naar € 288.000. Uit nadere studie in 2022 blijkt dit bedrag ontoereikend is onder meer vanwege de gestegen kosten voor grondstoffen en energie. Voor 2023 is dit budget begroot en ook de raming in de begroting 2024 is hierop vooralsnog gebaseerd

De investeringen, die voor 2023 en 2024 onontkoombaar zijn, maken wel deel uit van deze begroting.

f. Kwaliteitsbijdrage toezicht en handhaving. Zie de toelichting bij 2.2.1.7.

g. De raming van de kapitaallasten is gebaseerd op de investeringen tot en met de jaarrekening 2022 en de uitgevoerde/nog uit te voeren investeringen 2023/2024 uit de vastgestelde begroting 2023. De rente is berekend op 3% en volgt uit de staat van geldleningen.

h. Baggerbijdrage Oostelijke Vechtplassen. De jaarlijkse bijdrage loopt tot en met 2027 en wordt gedekt uit de reserve Oostelijke Vechtplassen. Zie de toelichting bij 2.2.1.5.

2.2.2.2 Toelichting baten

De baten kunnen als volgt gespecificeerd worden:

Programma 1	Begroting 2023 (bedragen in € 1.000)	Begroting 2024 (bedragen in € 1.000)
Opbrengsten van eigendommen	424	408
Overige baten	61	63
Instandhoudingsbijdrage Wijdmeren	209	216
Deelnemersbijdragen		
Toegerekende deelnemersbijdragen	1.118	1.248
Kwaliteitsbijdrage toezicht en handhaving	106	109
Transparantie BTW	311	190
Saldo van baten en lasten	2.229	2.234
Gerealiseerd resultaat	2.229	2.234

In de vastgestelde begroting 2023 en de bijbehorende meerjarenbegroting 2024-2026 is taakstellend een structurele opbrengst van € 62.500 geraamd voor de verkoop van eigendommen en dan met name groen. Deze taakstellende opbrengst wordt niet realistisch gevonden en is derhalve uit de ramingen gehaald. Dit betekent een structurele verlaging van in eerdere begrotingen geraamde baten.

De opbrengsten van eigendommen bestaan uit erfpacht Mijnden, erfpacht Strook en de sluisgelden Mijndense sluis. Deze baten zijn al 90% van de totale opbrengsten. De overige 10% bestaan uit verhuur kiosk eiland Meent, de verhuur van ligplaatsen in de 's Gravelandse Vaart, honden-uitlaatservices en overige opbrengsten.

2.3 Programma 5: Algemeen (incl. overhead)

2.3.1 Wat willen we bereiken en wat gaan we doen?

Programma 5 is een beleidsarm programma. Naast de algemene dekkingsmiddelen en de post onvoorzien zijn tevens de lasten voor overhead

De overhead betreft de uitvoering van de reguliere overheadfuncties zoals HRM, financiën en control, ICT, communicatie, management, juridische zaken en archief (DIV). De functies zijn ingebed in de reguliere organisatie van Wijdemeren.

2.3.2 Wat gaan we daarvoor doen?

Programma 5 bestaat uit hoofdzakelijk uit doorbelasting van personeel en apparaatskosten vanuit de gemeente Wijdemeren. De bedrijfsvoeringsfuncties vervullende de volgende taken:

- a) het Management geeft adequate leiding en (bij)sturing aan de uitvoering van werkzaamheden, deze worden gecoördineerd vanuit het team Beleid en Ontwikkeling.
- b) HRM zorgt voor de personeels- en salarisadministratie alsmede het HR beleidskaders
- c) Juridische ondersteuning zorgt voor juridische kaders, juridische beleid en juridische advisering
- d) Huisvesting en facilitaire zaken zorgt voor adequate huisvesting en facilitaire ondersteuning.
- e) Communicatie zorgt voor adequate informatie aan burgers en bedrijven; de website van de gemeente Wijdemeren wordt hiervoor ingezet.
- f) DIV zorgt voor documentenstromen en archivering
- g) ICT zorgt voor de beschikbare kantoorautomatisering, ICT advisering en overige digitale systemen
- h) Financiën zorgt voor administratie en consolidatie van de inkomsten en uitgaven, financiële advisering van het bestuur en levert de ten behoeve van de jaarstukken benodigde informatie (aan de controller).

Vanuit bedrijfsvoering van de gemeente Wijdemeren wordt een relatie gelegd met de secretaris- en controllersfunctie, welke door de provincie Utrecht wordt ingevuld.

2.3.3 Wat mag het kosten?

Programma 5	Realisatie 2022 (bedragen in € 1.000)	Begroting 2023 (bedragen in € 1.000)	Begroting 2024 (bedragen in € 1.000)
Lasten	1.479	950	728
Baten	0	780	728
Saldo van baten en lasten	1.479	-170	0
Toevoegingen aan reserves	0	0	0
Onttrekkingen aan reserves	0	0	0
Gerealiseerd resultaat	1.479	-170	0

De in de jaarrekening 2022 verantwoorde lasten overhead zijn veel hoger dan de ramingen 2023 en 2024. Dit wordt veroorzaakt door de eenmalige kosten horende bij de transitie- en liquidatiekosten van R.M.N.

2.3.3.1 Toelichting lasten

De lasten kunnen als volgt gespecificeerd worden:

Programma 5	Begroting 2023 (bedragen in € 1.000)	Begroting 2024 (bedragen in € 1.000)
Doorbelaste personeelskosten	556	431
Doorbelaste apparaatskosten	335	249
Rente en afschrijving	5	0
Bestuur- en apparaatskosten	39	40
Belastingen en verzekeringen	7	0
Publiciteits- en overige kosten (incl. onvoorzien)	8	8
Netto lasten	950	728

Betreft het aanbod van Wijdmeren. De lasten bestaan vooral uit doorbelaste personele en apparaatskosten. Betreft alle lasten in kader van overhead. Zie de toelichting bij 2.6.3.5.

De baten kunnen als volgt gespecificeerd worden:

Programma 5	Begroting 2023 (bedragen in € 1.000)	Begroting 2024 (bedragen in € 1.000)
Deelnemersbijdragen		
Toegerekende deelnemersbijdragen	636	608
Transparantie BTW	144	120
Saldo van baten en lasten	780	728
Gerealiseerd resultaat	780	728

2.3.3.2 Overzicht algemene dekkingsmiddelen

De algemene dekkingsmiddelen zijn die inkomsten die geen specifiek bestedingsdoel kennen. Het BBV schrijft voor een overzicht algemene dekkingsmiddelen op te nemen. In onderstaand overzicht worden de bedragen voor de begroting van 2023 t/m 2027 weergegeven evenals realisatiecijfers van 2022. Omdat conform de regeling taakvelden de deelnemersbijdrage toegerekend dient te worden aan de taakvelden waaraan zij besteed wordt, is bij het Plassenschap geen sprake van algemene dekkingsmiddelen.

	2022 realisatie	2023 Begroting	2024 begroting	2025 begroting	2026 begroting	2027 begroting
Lokale heffingen waarvan de besteding niet gebonden is	0	0	0	0	0	0
Algemene uitkeringen	0	0	0	0	0	0
Dividend	0	0	0	0	0	0
Saldo financieringsfunctie	0	0	0	0	0	0
Overige algemene dekkingsmiddelen	0	0	0	0	0	0
Totaal algemene dekkingsmiddelen	0	0	0	0	0	0

2.3.3.3 Bedrag onvoorzien

Op grond van het Besluit Begroting en Verantwoording is het verplicht het jaarlijks opgenomen bedrag voor onvoorziene lasten in de begroting afzonderlijk te presenteren. De omvang van de post onvoorzien is gebaseerd op circa 0,1% van de totale lasten en bedraagt € 3.100

	2022 realisatie	2023 Begroting na wijziging	2024 begroting	2025 begroting	2026 begroting	2027 begroting
Post onvoorzien	0	3.100	3.100	3.200	3.300	3.700
In % totale lasten	0%	0,1%	0,1%	0,1%	0,1%	0,1%

2.3.3.4 Overzicht overhead

Sinds de begroting van 2018 moeten gemeenschappelijke regelingen overhead centraal begroten en verantwoorden in de begroting en jaarstukken. Voor 2024 zijn de kosten voor overhead separaat opgenomen. Onder overhead wordt verstaan het geheel van functies gericht op sturing en ondersteuning van de medewerkers in het primaire proces. Enkele voorbeelden van overhead zijn: leidinggevende primair proces, juridische zaken, facilitaire zaken, ICT, huisvesting en financiën, toezicht en controle op de eigen organisatie. Deze werkzaamheden worden m.i.v. 2023 voor het Plassenschap uitgevoerd door de gemeente Wijdemeren. Het is verplicht een overzicht van kosten van overhead op te nemen. In onderstaand overzicht is weergegeven hoe het bedrag voor overhead is opgebouwd.

Overhead	Realisatie 2022 (bedragen in € 1.000)	Begroting 2023 (bedragen in € 1.000)	Begroting 2024 (bedragen in € 1.000)
Lasten	0	948	720
Baten	0	780	720
Saldo van baten en lasten	0	168	0
Toevoegingen aan reserves	0	0	0
Onttrekkingen aan reserves	0	0	0
Gerealiseerd resultaat	0	168	0

3 Paragrafen

Op grond van het BBV is het verplicht om voor zeven programma-overschrijdende thema's verantwoording af te leggen in een afzonderlijke paragraaf. Voor het Plassenschap geldt dat, gelet op de aard van de activiteiten van het Plassenschap, niet alle paragrafen van toepassing zijn. Om die reden zijn alleen die paragrafen opgenomen die van toepassing zijn.

Paragraaf	Wel/niet opgenomen	Toelichting
Lokale heffingen	Wel	Zie §3.1. Terug naar de gemeenten.
Weerstandsvermogen en risicobeheersing	Wel	Zie §3.2
Onderhoud kapitaalgoederen	Wel	Zie §3.3
Financiering	Wel	Zie §3.4
Bedrijfsvoering	Wel	Zie §3.5
Verbonden partijen	Wel	Er zijn geen verbonden partijen
Grondbeleid	Niet	LSD voert geen grondbeleid.

3.1 Paragraaf lokale heffingen

Het Plassenschap Loosdrecht e.o. verleende ontheffing van een aantal verboden die waren opgenomen in de Verordening Plassenschap Loosdrecht e.o., het Besluit Motorboten, Voorrangsregeling Mijndense sluis en de Woonschepenverordening. Deze taak is m.i.v. 2023 teruggevallen naar de beide gemeenten. Wijdmeren verzorgt de uitvoering, mede namen Stichtse Vecht. De tarieven voor de ontheffingen zijn op basis van de (met indexatie) door het schap geheven tarieven in de gemeentelijke tarieven overgenomen. In 2022 heeft het schap nog baten gegenereerd, vanaf 2023 zijn deze komen te vervallen.

3.2 Paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing

De risico's van het Plassenschap hebben zowel betrekking op de te realiseren exploitatie-opbrengsten als op de kosten voor beheer & onderhoud vanwege achterstanden in het onderhoud, klimaatveranderingen en kostenstijging als gevolg van de diverse problemen in de wereld. Het schap onderscheidt de volgende risico's:

	Omschrijving risico	Bedrag	Wanneer	Frequentie
1	Erfpacht en huur	15.000	2024 e.v.	Jaarlijks
2	Schutgelden Mijndense sluis	6.000	2024 e.v.	Jaarlijks
3	Bestrijding overmatige waterplanten	40.000	2024 e.v.	Jaarlijks
4	Rente	9.000	2024 e.v.	Jaarlijks
5	Klimaatverandering	40.000	2024 e.v.	Jaarlijks
6	Marktwerking	P.M.	2024 e.v.	Jaarlijks
7	Uitkomsten beheerplan, MJOP en MJIP	P.M.	2024 e.v.	Jaarlijks
8	Onvoorziene risico's	45.000	2024 e.v.	Jaarlijks
	Totaal	155.000	en P.M.	

1. Erfpacht en huur

De geraamde omzet uit erfpacht en verhuur bedraagt ca. € 300.000. Het risico dat de exploitant niet aan zijn verplichtingen kan voldoen is aanwezig. Het risico wordt ingeschat op 5% van de omzet, zijnde € 15.000.

2. Schutgelden Mijndense sluis

De omzet die is gerealiseerd met het schutten bij de Mijndense Sluis is in de afgelopen 3 jaar gemiddeld nagenoeg conform de in de begroting geraamde bedragen.

Bij normale weersomstandigheden is de raming realistisch. Bij tegenvallende weersomstandigheden kan de opbrengst zomaar € 10.000 lager uitvallen. Het gemiddelde risico bedraagt € 6.000.

3. Bestrijding overmatige waterplanten

Bestrijding van overmatige waterplanten behoort tot het OVP project Exotenbestrijding waarbinnen een gezamenlijk plan van aanpak voor de aanpak van 'overmatige begroeiing door waterplanten' is opgesteld. De verschillende beherende overheden dragen hun eigen kosten; voor het uitvoeren van maatregelen bij bedrijven wordt aan 50% cofinanciering gedacht, waarvoor externe dekking wordt gezocht. Ook wordt een fonds gevormd voor bijzondere omstandigheden. Het schap is bereid aan de uitvoering van de plannen mee te werken maar niet bereid extra geld beschikbaar te stellen voor een calamiteitenfonds en een innovatiefonds. Bij de berekening van het risico wordt alleen gerekend met kosten van bestrijding van overmatige waterplanten in vaarwateren die in eigendom c.q. beheer bij het Plassenschap zijn. Het is niet bekend wat dit financieel voor het Plassenschap betekent. Als risico voor het schap ramen we, op basis van de cijfers uit het hiervoor genoemde plan van aanpak, een bedrag van € 40.000.

4. Rente

Het rentepercentage voor nieuwe vaste geldleningen is voor 2024 geraamd op 3,0%. Dit percentage is gebaseerd op een reële inschatting van de marktrente op het moment van afsluiten. Een rente van 1,0% hoger dan deze verwachting resulteert in extra lasten van € 9.000 per jaar.

5. Klimaatverandering

Een belangrijke tendens is te zien in de merkbare gevolgen van klimaatveranderingen voor de onderhoudsmaatregelen. Er moet rekening worden gehouden met de volgende aspecten:

- langer groeiseizoen (waardoor extra maaibeurten nodig zijn, die extra kosten met zich meebrengen);
- droogte, waarmee begroeiingen verloren gaan;
- wateroverlast (beschadiging van oevers, beschoeiingen en beplanting);
- ontwikkeling van ziektes en exoten.

Elk seizoen is anders en onderhoudswerkzaamheden zijn lastig te vergelijken per jaarschijf. Droogte, extra water en extra maaien zijn lastig te kwantificeren. Op basis van de ervaringscijfers in eerdere jaren hebben we het risico ook voor 2024 ingeschat op € 40.000.

6. Marktwerving

De meeste dagelijkse beheer- en onderhoudswerkzaamheden worden uitgevoerd door de gemeente met eigen personeel (al dan niet overgenomen van RMN). Enkele werkzaamheden worden uitbesteed aan aannemers. Gezien de internationale ontwikkelingen stijgen met name de prijzen van energie en van grondstoffen excessief. Leveranciers willen daardoor geen prijzen meer vastleggen – zo de levering al kunnen garanderen. We kunnen moeilijk inschatten met welke prijsstijgingen we voor **2024** rekening moeten houden.

7. Beheerplan, MJOP en MJIP

De technische inspecties die in het voorjaar van 2023 worden uitgevoerd zullen leiden tot de totstandkoming van beheerplannen, een meerjarenonderhoudsplan groot onderhoud (MJOP herijkt) en een meerjareninvesteringsplan (MJIP). Naar verwachting zullen deze plannen aanleiding geven tot wijziging van de begroting; hierover ontstaat in de loop van 2023 duidelijkheid. Vooralsnog P.M. geraamd.

8. Onvoorziene risico's

Naast bovengenoemde grote risico's heeft onze gemeenschappelijke regeling te maken met kleinere risico's, zoals het illegaal dumpen van giftige afvalstoffen, niet verhaalbare vernielingen en wijzigingen in wetgeving met mogelijk financiële gevolgen. Deze worden niet afzonderlijk benoemd en gekwantificeerd, maar hiervoor wordt gedurende de meerjaren termijn een gelijkblijvend risicobedrag aangehouden van € 50.000. We gaan er vanuit dat niet alle risico's zich tegelijkertijd zullen voordoen. Om hiervoor te corrigeren wordt een percentage van 90% berekend over het totaal berekende risicobedrag.

3.2.1 Inventarisatie en toelichting beschikbare weerstandscapaciteit

De weerstandscapaciteit is het totaal aan middelen waarover Plassenschap Loosdracht beschikt om niet begrote financiële tegenvallers op te vangen. Net als tegenvallers kan ook de weerstandscapaciteit worden onderverdeeld in incidenteel en structureel. Incidentele weerstandscapaciteit is aanwezig in de vorm van begrotingsposten voor onvoorzien en aanwezige reserves met een weerstandsfunctie. Structurele weerstandscapaciteit betreft de middelen die permanent ingezet kunnen worden om tegenvallers in de exploitatie op te vangen, zonder dat dit ten koste gaat van de uitvoering van bestaande taken. Het gaat dan om herschikking binnen bestaande budgetten van het Plassenschap Loosdracht e.o.

De omvang van de incidentele en de structurele weerstandscapaciteit worden hieronder gepresenteerd.

3.2.1.1 Incidentele weerstandscapaciteit

	Begroot 2024
Algemene reserve (afgerond)	56
Stille reserves materiële vaste activa ¹	0
Post onvoorzien in de begroting	3
Totaal incidentele weerstandscapaciteit	59

3.2.1.2 Structurele weerstandscapaciteit

	Beschikbaar 31-12-2022	Begroot 2024
Heroverweging bestaand beleid	P.M.	P.M.
Totaal structurele weerstandscapaciteit	0	0

Heroverweging bestaand beleid

Door bestaand beleid te heroverwegen zijn er mogelijkheden om de structurele nadelen in de begroting op te vangen.

¹ De materiele vaste activa zijn conform het BBV gewaardeerd op verkrijgings- of vervaardigingsprijs dan wel lagere marktwaarde. Indien de marktwaarde echter boven de verkrijgings- of vervaardigingsprijs ligt dan is sprake van een stille reserve. Deze wordt gekapitaliseerd bij verkoop van het betreffende actief.

3.2.1.3 Weerstandsvermogen

Het weerstandsvermogen geeft de relatie weer tussen de risico's en de weerstandscapaciteit.

De beschikbare weerstandscapaciteit bedraagt voor 2024 afgerond € 59.000 (2023 € 59.000)

Het weerstandsvermogen wordt berekend door de risico's te delen door de beschikbare weerstandscapaciteit. Op basis van de beschikbare weerstandscapaciteit van € 59.000 en € 155.000 aan risico's komt het de verhouding tussen het weerstandsvermogen en de risico's in de begroting 2024 uit op 0,4. Het bestuur heeft in de kadernota vastgelegd dat per ultimo 2026 de algemene reserve gelijk moet zijn aan de omvang van de gekwantificeerde risico's. Het kengetal komt daarmee op 1,0.

Dit kan naar verwachting alleen worden gerealiseerd door aanpassing van de deelnemersbijdragen.

Relatie weerstandsvermogen en financiële kengetallen

Gemeenschappelijke regelingen zijn verplicht in de paragraaf weerstandsvermogen een zestal financiële kengetallen op te nemen voor het laatste rekeningjaar, het lopende begrotingsjaar en het nieuwe begrotingsjaar.

In onderstaande tabel zijn de betreffende kengetallen opgenomen en vervolgens voorzien van een beoordeling. De kengetallen grondexploitaties en onbenutte belastingcapaciteit zijn als niet van toepassing opgenomen omdat het Plassenschap Loosdrecht geen grondexploitaties heeft en geen gemeentelijke belastingen oplegt.

	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Netto schuldquote	105%	145%	199%	183%	169%	162%
Netto schuldquote gecorrigeerd	105%	145%	199%	183%	169%	162%
Solvabiliteit	11%	6%	8%	6%	6%	1%
Kengetal grondexploitatie	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Structurele exploitatieruimte	-17%	-9%	0%	0%	0%	0%
Onbenutte belastingcapaciteit	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.

Omdat de kengetallen in de eerste plaats bedoeld zijn om inzicht te geven in de financiële positie ten behoeve van de horizontale verantwoording, is een externe normering niet aan de orde. Het is de rol van het bestuur om aan de hand van de kengetallen de financiële positie te duiden en bijstellingen voor te stellen. Het bestuur volgt de in dat kader, de voorheen door de Plassenraad, gestelde normen ten aanzien van de financiële kengetallen:

- Schuldquote: Indien de schuldquote groter dan 130% wordt, dient het dagelijks bestuur maatregelen voor te stellen om te waarborgen dat de operationele kasstroom toereikend is om de aflossingsverplichting van de langlopende leningen te kunnen voldoen.
- Solvabiliteit: Deze moet tenminste 15% bedragen
- Structurele exploitatieruimte: Deze moet ten minste 0,0% bedragen.
- Weerstandsvermogen: de verhouding tussen het *weerstandsvormogen* en de risico's zoals gekwantificeerd in de risicoparagraaf van de begroting en jaarstukken dient minimaal 1:1 te zijn. In de kadernota 2024 is afgesproken dat het weerstandsvermogen per ultimo 2026 weer een ratio van 1 moet hebben.

Op basis van de huidige begroting worden de door het bestuur gestelde normen ruimschoots overschreden. De deelnemers aan het Plassenschap zullen maatregelen moeten nemen om de financiële situatie te verbeteren, maar uiteindelijk zullen ze ook via de deelnemersbijdragen de negatieve effecten dienen te neutraliseren.

3.3 Paragraaf onderhoud kapitaalgoederen

In 2020 is gestart met inspecties om op basis daarvan een nieuw onderhoudsplan op te stellen. Dit onderhoudsplan is opgesteld in 2021 en vorig jaar in uitvoering gebracht. Het MJOP is inmiddels geactualiseerd aan het huidige prijspeil. De gemeente Wijdmeren zal het MJOP in 2023 actualiseren en/of herijken, tevens zal in 2023 een investeringsplan voor de komende jaren aan het bestuur ter besluitvorming worden voorgelegd. Voor een nadere beschrijving van de beleidsvoornemens ten aanzien van het onderhoud van de verschillende kapitaalgoederen verwijzen wij u naar de toelichting bij programma 1 Beheer en onderhoud. 7

3.4 Paragraaf financiering

3.4.1 Beleidsuitgangspunten

Het optimaliseren van de renteresultaten binnen de kaders van de Wet FIDO (Wet Financiering Decentrale Overheden) respectievelijk de limieten en richtlijnen van het Treasurystatuut.

3.4.2 Risicobeheer

De Wet financiering decentrale overheden vermeldt twee normen. Het doel is te voorkomen dat bij herfinanciering van leningen bij aanzienlijk hogere rente grote schokken optreden in de hoogte van de rente die het schap moet betalen. De normen beperken de budgettaire risico's.

3.4.3 Kasgeldlimiet

In de Uitvoeringsregeling Financiering Decentrale Overheden (UFDO) geeft het ministerie aan tot welk bedrag gemeenschappelijke regelingen mogen financieren met kortlopende geldleningen: de kasgeldlimiet. Het betreft een percentage van het totaal van de begroting, zijnde momenteel 8,2 %. Als de gemeenschappelijke regeling deze kasgeldlimiet structureel overschrijdt, dient ze de kortlopende schuld om te zetten in een langlopende schuld. Met name bij korte financiering is er sprake van een renterisico.

De verwachte kasgeldlimiet voor 2024 kan als volgt worden weergegeven: Totaal van de lasten begroting 2024 € 3.030.600 (2023 € 3.077.500). De verwachte limiet is 8,2% zijnde afgerond € 248.500 (2023 € 252.300).

3.4.4 Renterisiconorm

De renterisiconorm is een bedrag ter grootte van een percentage van het begrotingstotaal, met als doel het beperken van de gevolgen van een stijgende rente op de rentelasten van het schap. De norm stelt dat per jaar maximaal 20% van het begrotingstotaal in aanmerking mag komen voor verplichte aflossingen en renteherzieningen.

De verwachte renterisiconorm voor 2024 kan als volgt worden weergegeven. Totaal van de lasten begroting 2024 € 3.030.600 (2023 € 3.077.500). De limiet is 20% zijnde afgerond € 606.000 (2023 € 615.500). De begrote aflossingen voor 2024 zijn € 285.600 (2023 € 217.100) zodat deze binnen de limiet passen.

3.4.5 Mutaties in de leningenportefeuille

Omschrijving (bedragen x €1.000)	2024	2025	2026	2027
Stand per 1 januari	5.180	5.794	5.488	5.192
Nieuwe leningen	900	0	0	200
Reguliere aflossing	286	306	296	296
Stand per 31 december	5.794	5.488	5.192	5.097

Het uitgangspunt is dat in deze begrotingsperiode in totaal € 1.100.000 aan nieuwe leningen wordt opgenomen. Dit is met name ter afdekking van voorgenomen investeringen en om te waarborgen dat vaste activa ook met vaste passiva worden gefinancierd.

Het nog te presenteren meerjareninvesteringsplan (MJIP) zal gevolgen hebben voor de omvang van de leningenportefeuille.

3.4.6 BBV en rentetoerekening

Het BBV bevat voorschriften met betrekking tot de rentetoerekening. De interne rentetoerekening is afhankelijk van de verhouding netto rentelasten afgezet tegen de integraal gefinancierde activa. Het schap heeft geen grondexploitaties zodat een aparte renteberekening hiervoor buiten beschouwing kan worden gelaten. Projectfinanciering is eveneens niet van toepassing. De interne rentetoerekening loopt via het taakveld 0.5 treasury. Conform historie wordt er geen renteresultaat begroot en worden de netto rentelasten 100% verdeeld naar de omvang van de vaste activa. Over reserves, voorzieningen en eigen vermogen wordt geen rente toegerekend.

3.5 Paragraaf bedrijfsvoering

3.5.1 Bedrijfsvoering

In de begroting van het schap is geen apart programma bedrijfsvoering opgenomen. Dit komt omdat de bedrijfsvoering inclusief al het personeel is ondergebracht bij de gemeente Wijdmeren. Hiertoe worden de personeels- en apparaatskosten binnen de begroting van de gemeente Wijdmeren opgesteld en doorbelast aan het plessenschap.

3.5.2 Overhead en toerekening personeelskosten

Overeenkomstig het BBV dienen de kosten van overhead verantwoord te worden op een afzonderlijk daarvoor aangewezen taakveld. Dit betreft enerzijds (een percentage van) de personele kosten zoals directeur, afdelingshoofden en medewerkers van ondersteunende afdelingen. Anderzijds betreft het apparaatskosten zoals ICT en huisvesting.

Direct toewijsbare personeels- en apparaatskosten dienen op het taakveld verantwoord te worden waar deze betrekking op hebben. De verdeling op taakveldniveau is in bijlage 4 van deze begroting opgenomen.

De (doorbelaste) overhead voor de begroting 2024 is bepaald op afgerond € 720.000 (2023 € 947.700) waarvan € 431.000 (2023 € 570.300) aan personeelslasten. De overige kosten van overhead bestaan uit de doorbelaste apparaatslasten vanuit de gemeente Wijdmeren.

3.6 Paragraaf verbonden partijen

Het Plessenschap Loosdrecht e.o. is een gemeenschappelijke regeling en heeft sinds de opheffing van Recreatie Midden-Nederland geen verbonden partijen.

4 Overzicht baten en lasten per programma en toelichting

M.i.v. 2024 zijn de programma's 1,3 en 4 samengevoegd tot 1 programma "Beheer, onderhoud en exploitatie". De cijfers uit de jaarrekening 2022 en de begroting 2023 worden hier in de oorspronkelijke raming weergegeven.

Programma	Realisatie 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
<i>Lasten</i>						
Programma 1 Beheer & onderhoud	1.110.300	1.436.700	2.302.300	2.366.100	2.411.300	2.766.600
Programma 2 Toezicht en handhaving	324.800	0	0	0	0	0
Programma 3 Ontwikkeling	70.900	70.900	0	0	0	0
Programma 4 Exploitatie	361.800	619.100	0	0	0	0
Programma 5 Algemeen (incl. overhead)	1.479.200	950.800	728.300	756.900	783.300	811.000
• Waarvan overhead	1.479.200	947.700	720.000	748.300	774.400	801.500
• Waarvan onvoorzien	0	3.100	3.100	3.200	3.300	3.700
• Waarvan overig	0	0	5.200	5.400	5.600	5.800
Totaal lasten	3.347.000	3.077.500	3.030.600	3.123.000	3.194.600	3.577.600
<i>Baten</i>						
Programma 1 Beheer & onderhoud	1.191.600	1.235.600	2.233.800	2.297.600	2.342.800	2.378.300
Programma 2 Toezicht en handhaving	677.000	0	0	0	0	0
Programma 3 Ontwikkeling	76.100	0	0	0	0	0
Programma 4 Exploitatie	857.500	993.000	0	0	0	0
Programma 5 Algemeen (incl. overhead)	0	780.400	728.300	756.900	783.300	811.000
• Waarvan overhead	0	780.400	728.300	756.900	783.300	811.000
• Waarvan onvoorzien	0	0	0	0	0	0
• Transitie RMN	0	0	0	0	0	0
Totaal baten	2.802.200	3.009.000	2.962.100	3.054.500	3.126.100	3.189.300
Saldo van baten en lasten	544.800	68.500	68.500	68.500	68.500	388.300
<i>Mutaties reserves</i>						
Toevoegingen aan reserves	0	19.720	2.400	2.400	2.400	2.300
Onttrekkingen aan reserves	70.900	88.241	70.900	70.900	70.900	390.600
Totaal mutaties reserves	-70.900	-68.500	-68.500	-68.500	-68.500	-388.300
Geraamd resultaat	473.900	0	0	0	0	0

De baten, lasten en mutaties in reserves zijn gebaseerd op de beleidsinhoudelijke doelstellingen zoals per programma opgenomen in het programmaplan. Voor een nadere toelichting verwijzen wij daarom naar de individuele programma's in het programmaplan.

5 Overzicht baten en lasten per kostensoort

	Begrotingspost	Realisatie 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
1a	Wijdemeren Doorbel. Personeelskosten	-	1.303.700	1.215.000	1.266.000	1.319.200	1.374.600
1b	Wijdemeren Doorbel. apparaatskosten	-	335.500	248.800	254.800	260.900	267.200
1c	RMN Doorbel. Personeelskosten	944.218	-	-	-	-	-
1d	RMN Doorbel. apparaatskosten	1.071.677	-	-	-	-	-
3	Kwaliteitsbijdrage toezicht en handhaving aan derden	-	315.000	325.000	335.300	345.900	356.900
5	Inhuur personeel derden	57.217	37.000	37.900	38.800	39.700	40.700
7	Rente en afschrijvingen **	218.872	316.000	384.200	397.400	386.800	364.400
9	Huur en pachten	-	-	-	-	-	-
11	Bestuurs- en apparaatskosten	31.801	42.300	43.300	44.300	45.400	46.500
11a.	Transitiebudget (Wijdemeren)	133.100	-	-	-	-	-
13	Belastingen en verzekeringen	34.038	17.000	32.800	33.600	34.400	35.200
15	Energie- en waterkosten	29.868	24.000	26.600	27.200	27.900	28.600
17	Onderhoud en vuilafvoer **	462.798	318.000	325.600	333.400	341.400	349.600
17a	Gebiedsakkoord, baggeren	70.914	70.900	70.900	70.900	70.900	390.600
17b	Routebureau, bijdrage	-	-	22.200	22.700	23.200	23.800
19	Voorzieningen **	288.384	288.000	288.000	288.000	288.000	288.000
21	Publiciteits- en overige kosten	3.793	7.000	7.200	7.400	7.600	7.800
23	Nagekomen lasten	299	-	-	-	-	-
25	Onvoorzien	-	3.100	3.100	3.200	3.300	3.700
	Totaal lasten	3.346.979	3.077.500	3.030.600	3.123.000	3.194.600	3.577.600
2	Opbrengsten van eigendommen	389.663	361.200	408.000	415.700	423.700	431.700
4	Rechten	328.466	-	-	-	-	-
6	Rente	-	-	-	-	-	-
2a	Opbrengsten van eigendommen	-	62.500	-	-	-	-
8	Overige baten	78.976	61.000	62.500	64.000	65.500	67.100
10	Externe baten toezicht en handhaving	-	209.000	215.700	222.500	229.500	236.800
12	Nagekomen baten	438	-	-	-	-	-
14	Dekkingsmiddelen	2.004.675	2.315.300	2.275.900	2.352.300	2.407.400	2.453.700
14a	Deelnemersbijdragen	1.539.100	1.754.100	1.809.300	1.866.500	1.925.500	1.986.300
14b	Deelnemersbijdragen (extra)	-	-	46.800	50.700	30.900	-
14b	Instandhoudingsbijdrage plassengebied	-	106.000	109.300	112.800	116.400	120.100
14c	Transparantie BTW	465.575	455.200	310.500	322.300	334.600	347.300
	Totaal baten	2.802.218	3.009.000	2.962.100	3.054.500	3.126.100	3.189.300
	Saldo van baten en lasten	(544.761)	(68.500)	(68.500)	(68.500)	(68.500)	(388.300)
	Toevoegingen aan reserves	-	19.700	2.400	2.400	2.400	2.300
	Onttrekkingen aan reserves	70.914	88.200	70.900	70.900	70.900	390.600
	Gerealiseerd resultaat	(473.847)	-	-	-	-	-

6 Overzicht incidentele baten en lasten

6.1 Overzicht incidentele baten en lasten en toelichting

Op grond van het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) en de notitie Incidentele baten en lasten van de Commissie BBV is het verplicht een overzicht op te nemen van de incidentele baten en lasten in de begroting inclusief een toelichting op de belangrijkste posten hieruit.

	2024	2025	2026	2027
<i>Incidentele lasten</i>				
Betaling OVP	70.900	70.900	70.900	390.600
Totaal incidentele lasten	70.900	70.900	70.900	390.600
<i>Incidentele baten</i>				
Totaal incidentele baten	0	0	0	0
<i>Mutaties in reserves</i>				
Incidentele toevoegingen aan reserves	2.400	2.400	2.400	2.400
Incidentele onttrekkingen aan reserves	70.900	70.900	70.900	390.600
Totaal incidentele mutaties in reserves	68.500	68.500	68.500	388.200
Saldo incidentele baten en lasten	-2.400	-2.400	-2.400	-2.400

Onderstaand zijn de belangrijkste incidentele baten, lasten en reservemutaties (groter dan € 50.000) toegelicht:

- Op basis van het Gebiedsakkoord Oostelijke Vechtplassen heeft Plassenschap Loosdrecht een verplichting om in totaal € 906.000 bij te dragen, deze bijdragen loopt volgens een vastgesteld kasritme van € 70.900 tot-en-met 2027. Om dit te bereiken dient er jaarlijks een klein aanvullend bedrag van € 2.400 gestort te worden in de reserve.

6.2 Presentatie van het structureel begrotingssaldo

Om inzicht te bieden in het structureel begrotingssaldo is onderstaand opgenomen wat het effect is van de incidentele baten en lasten op de begroting 2024-2027. Dit overzicht is gebaseerd op het modeloverzicht zoals geadviseerd door de Commissie BBV in de notitie Incidentele baten en lasten.

	2024	2025	2026	2027
Saldo van baten en lasten	68.500	68.500	68.500	388.200
Toevoegingen en onttrekkingen aan reserves	-68.500	-68.500	-68.500	-388.200
Begrotingssaldo na bestemming	0	0	0	0
Waarvan incidentele baten en lasten (saldo)	-2.400	-2.400	-2.400	-2.400
Structureel begrotingssaldo (positief bedrag = tekort)	-2.400	-2.400	-2.400	-2.400

7 Uiteenzetting van de financiële positie

7.1 Financiële gevolgen bestaand en nieuw beleid

De begroting 2024 van het Plassenschap is conform de opgaven een beleidsarme begroting. Alleen reeds eerder vastgestelde vervangingsinvesteringen in het werkgebied en van materieel zijn geraamd.

7.2 geprognosticeerde begin- en eindbalans van het begrotingsjaar

(Bedragen in €)	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Activa						
Immateriële vaste activa	0	0	0	0	0	0
Materiële vaste activa	4.722.086	6.483.369	7.122.831	6.875.483	6.630.227	6.401.962
Totaal vaste activa	4.722.086	6.483.369	7.122.831	6.875.483	6.630.227	6.401.962
Uitzettingen < 1 jaar	2.523.852	1.000.000	1.000.000	1.000.000	1.000.000	1.000.000
Liquide middelen	260.402	150.000	150.000	150.000	150.000	150.000
Overlopende activa	134.250	50.000	50.000	50.000	50.000	50.000
Totaal vlottende activa	2.918.504	1.200.000	1.200.000	1.200.000	1.200.000	1.200.000
Totaal activa	7.640.590	7.683.369	8.322.831	8.075.483	7.830.227	7.601.962
Passiva						
Eigen vermogen	842.119	649.565	581.065	512.565	444.065	55.765
Voorzieningen	926.555	523.384	644.975	769.689	895.291	1.183.291
Vaste schuld	4.042.601	5.179.286	5.793.643	5.488.000	5.192.357	5.096.714
Totaal vaste passiva	5.811.275	6.352.235	7.019.683	6.770.254	6.531.713	6.335.770
Vlottende schuld	1.686.171	1.100.000	1.100.000	1.100.000	1.100.000	1.100.000
Overlopende passiva	143.144	231.134	203.148	205.229	198.514	166.192
Totaal vlottende passiva	1.829.315	1.331.134	1.303.148	1.305.229	1.298.514	1.266.192
Totaal passiva	7.640.590	7.683.369	8.322.831	8.075.483	7.830.227	7.601.962

7.3 EMU-saldo

Het (EMU-saldo) is het saldo van de inkomsten en uitgaven van de overheid. Decentrale overheden moeten inzicht geven in de berekening van hun aandeel in dit EMU-saldo. Deze informatie wordt middels enquêtes aangeleverd bij het CBS. Voor de EMU-enquête worden de gemeenten, de provincies en de waterschappen integraal waargenomen. Bij de gemeenschappelijke regelingen wordt een deelwaarneming gedaan. Een gemeenschappelijke regeling valt binnen de deelwaarneming indien het totaal aan baten of lasten op de exploitatierekening groter is dan 20 miljoen euro. Omdat het begrotingstotaal van het Plassenschap onder deze grens van € 20 miljoen ligt is toelichting van het EMU saldo niet verplicht en derhalve niet opgenomen.

7.4 Meerjaren investeringsbegroting

In deze begroting is tevens een investeringsbegroting opgenomen voor de jaren 2023 en 2024. Deze begroting is gebaseerd op de netto investering (investering -/- eventueel van derden ontvangen specifieke bijdrage/subsidie). Op investeringen wordt afgeschreven vanaf het jaar volgend op het jaar van ingebruikname van het activum.

In 2023 wordt een **nieuw** meerjarig investeringsprogramma (MJIP) opgesteld, die de vervangingsinvesteringen gedurende een langere periode inzichtelijk maakt. Dit nieuwe MJIP is nog niet beschikbaar en zal apart aan het bestuur worden voorgelegd. Dit nieuwe MJIP zal gevolgen hebben voor de kapitaallasten in de ramingen vanaf 2025.

Omschrijving (bedrag in €)	Afschrijvings- termijn (jaar)	2023	2024	2025	2026
Beschoeiing de Strook	40	659.200	879.100		
Remmingswerken Sluis Mijnden	30	200.000			
Overige investeringen	5-30 jaar	148.800			
Totaal per jaarschijf		1.008.000	879.100		

7.5 Stand en verloop van de reserves en voorzieningen

Reserves zijn middelen die onder het eigen vermogen vallen en waarvan het algemeen bestuur over de inzet kan besluiten. Onderstaand is per reserve het verloop gedurende de begrotingsperiode weergegeven.

	2024			2025			2026			2027			
	Stand ultimo 2023	Bij	Af	Stand ultimo	Bij	Af	Stand ultimo	Bij	Af	Stand ultimo	Bij	Af	Stand ultimo
<i>Algemene reserve</i>													
Algemene reserve	55.765	-	-	55.765	-	-	55.765	-	-	55.765	-	-	55.765
Totaal algemene reserve	55.765	-	-	55.765	-	-	55.765	-	-	55.765	-	-	55.765
<i>Bestemmingsreserves</i>													
Oostelijke Vecht en Plassen	593.800	2.400	70.900	525.300	2.400	70.900	456.800	2.400	70.900	388.300	2.300	390.600	0
Inspecties	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Totaal bestemmingsreserves	649.555	2.400	70.900	581.065	2.400	70.900	512.565	2.400	70.900	444.065	2.300	390.600	55.765
Rekeningresultaat	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Totaal reserves	649.555	2.400	70.900	581.065	2.400	70.900	512.565	2.400	70.900	444.065	2.300	390.600	55.765

Voorzieningen zijn middelen die dienen ter dekking van risico's en verplichtingen waarvan de omvang redelijkerwijs kan worden ingeschat. Daarnaast kunnen voorzieningen gevormd ter equalisatie van lasten (bijv. groot onderhoud). Onderstaand is per voorziening het verloop gedurende de begrotingsperiode opgenomen:

	2024			2025			2026			2027			
	Stand ultimo 2022	Bij	Af	Stand ultimo	Bij	Af	Stand ultimo	Bij	Af	Stand ultimo	Bij	Af	Stand ultimo
<i>Voorzieningen</i>													
Onderhoudsvoorziening	523.400	288.000	166.400	645.000	288.000	163.300	769.700	288.000	162.400	895.300	288.000	P.M.	1.183.300
Totaal voorzieningen	523.400	288.000	166.400	645.000	288.000	163.300	769.700	288.000	162.400	895.300	288.000	P.M.	1.183.300

Dit betreft nog de dotatie op basis van het door het bestuur van het Plassensschap vastgestelde MJOP. Het uitvoeringsplan besloeg een periode tot en met 2026. In 2023 wordt een geactualiseerd MJOP opgesteld, dit heeft waarschijnlijk gevolgen voor de hoogte van de jaarlijkse dotatie en de jaarlijkse onttrekking. Vooralsnog is ook voor 2027 een dotatie groot onderhoud opgenomen, die gelijk is aan de jaarlijkse dotatie over de periode tot en met 2026.

7.6 Baten en lasten per taakveld

Conform artikel 7 lid 3 sub c van het BBV is het verplicht een overzicht van de geraamde baten en lasten per taakveld op te nemen in de begroting. Dit overzicht, inclusief de koppeling van taakvelden naar programma's, is hieronder opgenomen.

Taakveld	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
0.1 Bestuur	38.400	39.300	40.300	41.200	42.200
0.4 Overhead	947.800	728.300	756.900	783.300	811.000
0.8 Overige baten en lasten	3.100	3.200	3.300	3.400	3.500
1.2 Openbare orde en veiligheid					
2.3 Recreatieve havens	226.500	236.000	246.000	256.200	267.000
2.4 Economische havens en vaarwegen	20.400	20.900	21.400	21.900	22.400
3.4 Economische promotie	3.800	3.900	4.000	4.100	4.200
5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	1.837.500	1.999.000	2.051.100	2.084.500	2.427.300
Totaal van de lasten	3.077.500	3.030.600	3.123.000	3.194.600	3.577.600
2.3 Recreatieve havens	97.700	90.000	90.200	90.400	90.600
2.4 Economische havens en vaarwegen	3.200	3.300	3.400	3.500	3.600
5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	2.908.100	2.868.800	2.960.900	3.032.200	3.095.200
Totaal van de baten	3.009.000	2.962.100	3.054.500	3.126.100	3.189.400
Saldo van baten en lasten	68.500	68.500	68.500	68.500	388.200
0.10 Mutaties reserves (stortingen)	19.700	2.400	2.400	2.400	2.400
0.10 Mutaties reserves (onttrekkingen)	88.200	70.900	70.900	70.900	390.600
Totaal resultaat van baten en lasten	-68.500	-68.500	-68.500	-68.500	-388.200
0.11 Resultaat van de rekening van baten en lasten	0	0	0	0	0
Gerealiseerd resultaat	0	0	0	0	0

7.7 Deelnemersbijdrage 2024

In de nieuwe GR is een andere verdeelsleutel voor de deelnemersbijdragen opgenomen. Deze verdeelsleutel is hierna voor de begroting 2024 toegepast. In de vastgestelde begroting 2023 is echter nog de oude verdeelsleutel gehanteerd. De bij de begroting 2023 opgenomen bedragen dienen te worden herrekend en gecorrigeerd via de eerste begrotingswijziging 2023. Die eerste begrotingswijziging is in onderstaand overzicht verwerkt.

De deelnemersbijdragen voor 2024 zijn in eerste instantie conform de kadernota 2024 met 3,16% verhoogd. Mede door enkele correcties in de berekeningen van deze begroting t.o.v. 2023 sloot de begroting 2024 met een tekort van € 46.800. Er is geen ruimte om dit bedrag ten laste van de algemene reserve te brengen. Dit omdat is afgesproken om de algemene reserve per ultimo 2026 weer gelijk te maken aan de hoogte van de vastgestelde risico's (weerstandratio naar 1,0). Om een sluitende begroting 2024 te krijgen zijn de deelnemersbijdragen extra met € 46.800 (2,66%) verhoogd, totaal verhoging deelnemersbijdragen 5,82%.

Op basis van het voorgaande worden de deelnemersbijdragen voor 2024 als volgt:

Deelnemersbijdrage LSD		2023	2024	2024	Verschil	Trans- parantie BTW
		Regulier na 1e wijziging	Regulier	Kwaliteits- bijdrage		
Totale deelnemersbijdrage		1.859.859	1.856.100	109.300	105.541	310.500
Provincie Utrecht	25,61%	476.310	475.347	27.992	27.029	79.519
Provincie Noord- Holland	29,30%	544.939	543.837	32.025	30.923	90.977
Totaal provincies	54,91%	1.021.249	1.019.185	60.017	57.952	170.496
Gemeente Wijdmeren	27,33%	508.299	507.272	29.872	28.845	84.860
Gemeente Stichtse Vecht	17,76%	330.311	329.643	19.412	18.744	55.145
Totaal gemeenten	45,09%	838.610	836.915	49.283	47.589	140.004
Totale deelnemersbijdrage		1.859.859	1.856.100	109.300	105.541	310.500

Nota van antwoord

Onderwerp	(Concept) Reactie op zienswijzen deelnemers t.a.v. Ontwerpbegroting 2024
Aan	Het bestuur van Plassenschap Loosdrecht
Van	Secretaris
Datum	07-09-2023

Op 16 juni 2023 is de Ontwerpbegroting 2024 voor zienswijze aangeboden aan de deelnemers. In deze 'Nota van antwoord' worden de belangrijkste vragen en opmerkingen uit de zienswijzen geparafraseerd en voorzien van een antwoord/reactie.

Vragen / opmerkingen deelnemers	Antwoord / reactie en wijze van opvolging
Ontwerpbegroting 2024	
1. Provincie Utrecht In de begroting is gerekend met een laag inflatiecijfer. Op dit moment ligt het inflatiecijfer een stuk hoger. Dit zorgt ervoor dat de begroting op een aantal posten niet realistisch is. Wij vragen uw aandacht hiervoor en om passende maatregelen. Uit de begroting 2024 blijkt verder dat de actualisatie en uitwerking in het Meerjaren Onderhoudsplan (MJOP) en Meerjaren investeringsplan (MJIP) nog niet gereed is. De actualisatie zal naar verwachting leiden tot meer werkzaamheden en daarmee verbonden verhoging van de kosten. Wij constateren dat de financiën van het schap al onder grote druk staan. De schuldquote is al hoog en met meer externe financiering zal deze nog hoger uitkomen. Heeft u met 3% voor nieuwe leningen wel voldoende rekening gehouden met de stijgende rente? Het genoemde risico van € 9.000 lijkt nu al werkelijkheid. Wij vragen u om zo spoedig mogelijk de precieze uitwerking van het MJOP en MJIP op orde en scherp in beeld te hebben en in ieder geval inzage te geven in het proces om dit voor elkaar te krijgen. De uitkomsten kunnen dan in de begroting verwerkt worden. Daarbij dient afgewogen te worden op welke wijze het geheel gefinancierd kan worden.	Het voor de begroting 2024 gehanteerde inflatiepercentage is opgenomen in de door het bestuur vastgestelde Kadernota 2024. Dit inflatiepercentage is inderdaad te laag. Daar waar nodig zal via de eerste begrotingswijziging 2024 aanpassing van de budgetten worden voorgesteld. Het jaar 2023 is het transitiejaar waarin de uitvoeringsorganisatie een meerjareninvesteringsplan (MJIP) en meerjarenonderhoudsplan (MJOP) opstelt, met daaraan gekoppeld de financiële gevolgen. De uitkomsten daarvan worden na bestuurlijke behandeling verwerkt in de eerste begrotingswijziging 2024. Bij de berekening in het kader van het MJIP is gerekend met een rentepercentage van 3,5%. Het Plassenschap heeft nauwelijks eigen vermogen. De investeringen die in het gebied nodig zijn zullen dus worden gefinancierd door het aantrekken van vreemd vermogen of door betaling van het investeringsbedrag door de deelnemers aan het schap. Door het aantrekken van vreemd vermogen zal de netto-schuldquote sterk toenemen. Door betaling van de totale investering door de afzonderlijke deelnemers zal de netto-schuldquote niet stijgen. Een mengvorm is overigens ook denkbaar.

Nota van antwoord

Reactie op zienswijzen t.a.v.

Vragen / opmerkingen deelnemers	Antwoord / reactie en wijze van opvolging
<p>2. Provincie Noord-Holland Conceptreactie: Wij stemmen met uw financiële stukken in. Wel verzoeken wij u zo spoedig mogelijk inzicht te geven op de (financiële) effecten van de transitie, het MJOP, MJIP en het weerstandsvermogen op peil brengen. Daarbij vragen wij u nadrukkelijk kritisch te zijn (blijven) bij uw uitgaven en investeringen. Naast een mogelijke verhoging van de bijdragen van de participanten vragen wij u nadrukkelijk ook om te kijken welke andere mogelijkheden er zijn om de financiële situatie te verbeteren. Met name bij het meerjarenplan groot onderhoud (MJOP) en het meerjarenplan investeringen (MJIP), zal het Plassenschap keuzes moeten maken en prioriteiten moeten stellen. Hiernaast is het wenselijk dat het Plassenschap e.o. net als de overige recreatieschappen, een meerjarenbegroting op gaat nemen in hun Begroting.</p> <p>3. Gemeente Wijdmeren Wij stemmen in met de financiële stukken met daarbij de volgende kanttekeningen. De begroting is in opdracht van het bestuur van het schap door de organisatie van Wijdmeren opgesteld. Ten opzichte van de voorheen door RMN gehanteerde systematiek zijn enkele technische wijzigingen doorgevoerd. Zo wordt de BTW exacter weergegeven, waardoor de verwachte compensatie uit het BTW- Compensatiefonds lager uitvalt en de deelnemersbijdragen van de gemeenten niet achteraf hoeven te worden gecorrigeerd. Tevens is de in eerdere jaren als vaste inkomstenpost opgenomen 'verkoop snippergroen' ad ruim € 62K geschrapt; dit is immers onwaarschijnlijk. De dekking voor deze mindere inkomsten is deels gevonden door aframing van de doorbelaste kosten</p>	<p>Aan het verzoek om MJIP en MJOP scherp in beeld te brengen is gehoor gegeven. Beheerplan dagelijks en groot onderhoud, MJIP en de financiële gevolgen daarvan komen in de vergadering van 13 september aan de orde.</p> <p>Het MJIP en het beheerplan met daarin de benodigde middelen voor regulier en groot onderhoud worden behandeld in de bestuursvergadering van 13 september.</p> <p>Wij kijken uiteraard nadrukkelijk naar de mogelijkheden om inkomsten te verhogen en kosten te verlagen. Uitgangspunt is echter wel dat vol wordt ingezet op intensivering en verbetering van beheer en onderhoud in het werkgebied van het Plassenschap.</p> <p>De meerjarenbegroting 2024-2027 is terug te vinden op de pagina's 23 tot en met 28.</p> <p>De in de zienswijze van de gemeente Wijdmeren gemaakte opmerkingen zijn verwerkt in de begroting 2024. De plannen beheer & onderhoud en investeringen zijn opgesteld en worden op 13 september aan de orde gesteld.</p>

Nota van antwoord

Reactie op zienswijzen t.a.v.

Vragen / opmerkingen deelnemers	Antwoord / reactie en wijze van opvolging
<p>van Wijdemeren, dit gelet op de ervaringen in het eerste halfjaar van 2023.</p> <p>Er lopen, zoals afgesproken met het schapsbestuur, onderzoeken naar een meer exacte raming voor onderhoud, groot onderhoud en vervangingsinvesteringen. Naar verwachting zal dit tot gevolg hebben dat de deelnemersbijdragen moet worden verhoogd. In de begroting wordt aangekondigd dat dit in de tweede helft van 2023 tot een voorstel voor begrotingswijziging zal leiden. Wij vinden het van belang dat de deelnemers zich hiervan bewust zijn.</p> <p>De gemeente Wijdemeren neemt zoals is overeengekomen met het Plassenschap diverse uitvoeringstaken op zich. Er is afgesproken dat 2023 hierbij als “overgangsjaar” geldt. Wij zijn met het Plassenschap goed onderweg en hebben aandacht voor de zaken die nog verder in de uitvoering ingevlochten moeten worden. Daarbij zien wij dat de praktijk ook hierin hier en daar verschilt van de wederzijdse beelden en verwachtingen. Wij streven ernaar dit binnen de afspraken te managen, en houden wel graag de mogelijkheid open om bij het Plassenschap terug te komen, wanneer hier toch onverhoopt hogere kosten uit volgen dan eerder is gedacht.</p> <p>4. Stichtse Vecht</p> <p>De algemene reserve is ver onder het noodzakelijke niveau. De transitiekosten zijn gefinancierd uit deze reserve. In de begroting 2024 is nog geen rekening gehouden met een verhoging van de bijdrage van deelnemers om de algemene reserve weer aan te vullen en zo het weerstandvermogen weer op peil te krijgen per ultimo 2026. We verzoeken u passende maatregelen te nemen.</p> <p>De inflatie en rente waarmee is gerekend zijn te laag, ze zijn gebaseerd op de kader nota. Dit is een financieel risico. We verzoeken u passende maatregelen te nemen.</p> <p>Uit de begroting 2024 blijkt verder dat de actualisatie en uitwerking in het Meerjaren Onderhoudsplan (MJOP) en Meerjaren investeringsplan</p>	<p>In de Kadernota 2024 is afgesproken om de algemene reserve uiterlijk 2026 op het niveau van het weerstandsvermogen te brengen. In de komende begrotingen 2025 en 2026 zal hiertoe maatregelen worden genomen.</p> <p>De inflatie is inderdaad gebaseerd op de Kadernota 2024. De daar vastgestelde percentages zijn inderdaad te laag. Daar waar nodig zal via de eerste begrotingswijziging 2024 aanpassing van de budgetten worden voorgesteld.</p> <p>Het MJIP en het beheerplan met daarin de benodigde middelen voor regulier en groot onderhoud worden behandeld in de bestuursvergadering van 13 september.</p>

Nota van antwoord

Reactie op zienswijzen t.a.v.

Vragen / opmerkingen deelnemers	Antwoord / reactie en wijze van opvolging
<p>(MJIP) nog niet gereed is. De actualisatie zal naar verwachting leiden tot meer werkzaamheden en daarmee verbonden verhoging van de kosten. Ook dit kan leiden tot een hogere deelnemersbijdrage Wij verzoeken u passende maatregelen te nemen.</p> <p>Er is geen meerjarenbegroting opgesteld Wij vragen u in het vervolg ook een meerjarenbegroting op te stellen.</p>	<p>De meerjarenbegroting 2024-2027 is terug te vinden op de pagina's 23 tot en met 28.</p>